

DEBRECENI EGYETEM KOSSUTH LAJOS GYAKORLÓ GIMNÁZIUMA
ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Debrecen, 2015

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	3
2. Az iskola nevelési programja	4
2.1. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei	4
2.1.1. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei	4
2.1.2. A nevelő - oktató munka pedagógiai céljai	5
2.1.3. A nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai	7
2.1.4. A nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai	8
2.1.5. A nevelő - oktató munka pedagógiai eszközei	9
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	11
2.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	12
2.3.2 A testenvelés és a sport szerepe az egészségfejlesztésben.....	13
2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	13
2.5 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	14
2.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, továbbá az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai	15
2.6.1. A pedagógus alaptevékenységből adódó kötelezettségei, feladatai:	15
2.6.2. Az iskola pedagógusának intézményvezetői megbízás alapján ellátandó feladatai	16
2.6.3. Vezetőpedagógusok feladatai	17
2.6.4. Az osztályfőnökök feladatai	18
2.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	19
2.7.1. Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek.....	19
2.7.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	22
2.7.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	23
2.7.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	24
2.8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	24
2.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	25
2.9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	25
2.9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák	25
2.9.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	26
2.10 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, továbbá a szóbeli felvételi vizsga követelményei	26
2.10.1. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái	26
Osztályozóvizsga.....	26
Különbözeti vizsga	27
Belső különbözeti vizsga.....	27
Javítóvizsga	27
Pótló vizsga	27
2.10.2. Vizsgatárgyak, vizsgarészek, vizsgaformák	27
2.10.3. A vizsgán nyújtott teljesítmény minősítése	28
Ponthatárok (százalékhatarok).....	28
Az értékelés alapelvei.....	28
A matematika, művészetek és testenvelés tárgyak értékelésének külön szabályai	28
2.10.4. Fakultáció-, illetve tagozatváltás feltétele	29

2.11. A felvétel, a továbbhaladás és az átvétel helyi szabályai	29
2.11.1. Felvétel, továbbhaladás	29
2.11.2. Átvétel	30
3. Helyi tanterv	30
3.1. Az iskola képzési szerkezete	30
3.1.1. Általános iskolai képzés	30
3.1.2. Gimnáziumi képzés	36
3.2. A tankönyvek, oktatási segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	41
3.3 A NAT által megfogalmazott pedagógiai célok	42
3.4. Mindennapos testnevelés	44
3.5. A választott tárgyak, foglalkozások.....	44
Fakultáció	44
Szakkör.....	45
3.6. Az érettségire való felkészítés.....	45
3.7. A tanulók munkájának ellenőrzése	45
3.7.1. A tanulói teljesítmények értékelésének alapelvei	45
3.7.2. Alkalmazott értékelési formák.....	47
3.7.3. Az érdemjegyekről	48
3.7.4. A félévi és tanév végi osztályzatokról	48
3.7.5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	49
3.8. A csoportbontások elvei.....	50
3.9. Az otthoni, a napközi, a tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok.....	51
3.10. A tanuló továbbhaladása	51
3.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	51
3.11.1. Az egészségfejlesztő iskola ismérvei, melyeknek meg kívánunk felelni	52
3.11.2. Alapelvek.....	52
3.11.3. Célcsoportok.....	52
3.11.4. Az egészségnevelés témakörei	52
3.11.5. Rendszeresen megvalósuló környezeti nevelési tevékenységeink.....	53
3.11.6. Általános célok, értékek	54
3.12. Nemzetiségek kultúrája	55

Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája Pedagógiai Program 2015

Az iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra, szükségletekre épül.

1. Bevezető

A Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája állami fenntartású, összetett, többcélú köznevelési intézmény, melyben két feladatellátási helyen általános iskolai nevelés-oktatás folyik 1-8. évfolyamon, a harmadik feladatellátási helyen gimnáziumi nevelés-oktatás hat-, négy- illetve négy+egy évfolyamos tanterv alapján. Az összetettiskola általános iskolai és gimnáziumi helyi tanterve szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Fontos célkitűzésünk az iskola sajátos profiljának megteremtése és megtartása a hatályos törvények és jogszabályok alapján. A pedagógusok alkotó kedvének és a gyermekek képességeinek kibontakoztatását maximálisan támogató pedagógiai légkört igyekszünk biztosítani. Iskolánk stratégiai célja a kor követelményeinek megfelelő magas színvonalú oktatás és nevelés megvalósítása alap- és középfokon.

A gyakorlóiskolai létből adódóan célunk a felhalmozott értékek, tapasztalatok továbbadása a jövő tanárainak/pedagógusainak. Ezért a köznevelés feladatainak ellátása mellett a fenntartó egyetem tanárképzési koncepcióját figyelembe véve alakítjuk az oktatás tartalmát és struktúráját.

Az iskola jellemzése

Az iskola a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma, a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Általános Iskolája és a Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolájának átszervezésével, az előbbi intézmények jogutódjaként 2015. augusztus 1-jével jött létre.

Az iskola működését a fenntartó Debreceni Egyetem oktatási rektor helyettese felügyeli. A nevelőtestület határozza meg az iskola stratégiai terveit. Az operatív munkát az iskolavezetőség végzi, szoros kapcsolatot tartva a szakmai munkaközösségek vezetőivel, a diákönkormányzat vezetőjével, a szakszervezettel és a szülői szervezettel.

Adatok:

Név: Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája

OM azonosító: 031200

Fenntartó: Debreceni Egyetem, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.sz.

Székhely: 4029 Debrecen, Csengő u. 4. sz.

Feladatellátási helyek: 4029 Debrecen, Csengő utca 4. sz.

4024 Debrecen, Kossuth u. 33. sz.

4026 Debrecen, Hajó u. 18-20. sz.

2. Az iskola nevelési programja

2.1. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei

2.1.1. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelő-oktató munkánk során a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt

Pedagógiai alapelvünk, hogy:

- iskolánk nevelő-oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja egymás emberi méltóságát;
- minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át;
- a komplexitás jegyében állandóan figyelembe vesszük, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- a nevelés két alapvető tényezője, a pedagógus és a növendék, egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van;
- a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- a közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- az önálló ismeretszerzésre és önművelésre kell felkészítenünk a fiatalokat, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása (a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiában való jártasság);
- a kompetencia alapú oktatás során az ismereteket, készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük;
- a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- segítjük a világban való eligazodást az idegen nyelvek oktatásával;
- az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal;
- a harmonikus, kiegyensúlyozott tudás és személyiségfejlődés biztosításához, valamint a pályaválasztás széles alapú szabadsága érdekében elengedhetetlennek tartjuk a természettudományos kompetenciák folyamatos, igényes fejlesztését.

- megalapozzuk a konstruktív életvezetés, az egyéni életpálya-építés és egészséges életmód készségét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását;
- a kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátíttatásával alakítjuk ki a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét;
- alapvető értékek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét;
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez, erről részletesen az intézmény Esélyegyenlőségi terve rendelkezik;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez;
- az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk ki tanítványainkban a teljesítményorientált beállítódást, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési - oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk;

2.1.2. A nevelő - oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk pedagógiai célja kettős:

- egyrészt pedagógiai műhelyként szolgál a tanár szakos hallgatók számára, hogy a pedagógiai-pszichológiai gyakorlatok során megismerkedjenek az intézmény működésével, a legfontosabb dokumentumokkal. Lehetőséget és segítséget ad felmérések, kutatások folytatására. A tanítási gyakorlatok során a módszertani ismeretek begyakorlására, illetve a reális önértékelés képességének kialakulásához hozzásegítjük a hallgatókat.
- másrészt köznevelési szerepben pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi, erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében célunk:

- A pedagógus az iskolába lépő kisgyermekben óvja és fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- tegye fogékonyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt.
- Az iskola adjon teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának;
- az iskola segítse a tanuló természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;

- az olvasás iránti kedv felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az alapkészségek elsajátítását.
- az alapkészségek kimunkálása (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztése;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;
- a tanítási - tanulási folyamat strukturált tudást közvetítsen: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben, tanulóban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek, tanuló jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;
- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;
- a személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarat- és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történelmi, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja.
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- a „tanulás tanulása” és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása minden tanuló számára elérhetővé váljon,

- az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapműveltség kialakításához;
- alakítsa ki az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;
- ismerje és alkalmazza a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit;
- legyen képes az asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre, ugyanakkor tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;
- személyiségében legyen: humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony tanulási stratégiáját, célszerűen alkalmazza a tanulási módszereket.
- alkalmassá tenni a tanulókat a továbbtanulásra középiskolában, illetve felsőoktatási intézményben. Felkészíteni a tanulókat a NAT követelményeinek teljesítésére.

2.1.3. A nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon;
- a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulás szervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása legyen;
- alapozzuk meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt (attitűd);
- A pedagógus a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített motivációval fejlessze a és a fiatalban a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelmvilágának gazdagodását;
- alapozza meg a tanulási szokásokat és módszereket;
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulás szervezés egyik fő elve és teendője a tanulóhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg a konstruktív magatartásformákat, szokásokat;
- a tanuló jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.
- fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek;
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját;
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét;
- tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit;
- tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;

- a demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- vállalja identitását, a nemzeti, a nemzetiségi azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;
- erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;
- fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni”;
- felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét;
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése;
- a szocializáció folyamatainak elősegítése;
- az elemi műveltség alapjainak lerakása, elmélyítése;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- a tanulók kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről;
- adaptív tanulásszervezéssel hasznosítsuk a számítógépet, s az infokommunikációs technikákat.

2.1.4. A nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával segítjük elő a diákok kiegyensúlyozottságát.
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan modul gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- az egész napos iskola rendszerével és a tantárgycsoportos oktatással kívánjuk egységes keretbe foglalni a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- a képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás örömehez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával a szocializációs folyamatokat segíti elő;
- a tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket;
- alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket.

2.1.5. A nevelő - oktató munka pedagógiai eszközei

- lehetőségeink szerint minden tanuló számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe vétele;
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másággal elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására;
- a mentális képességek céltudatos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés alapozása, gyakoroltatása;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül;
- megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszerrel,

- törekszünk a diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeinek iskolai szintű egységesítésére, a szummatív tesztek esetében megyei illetve országos standardizált mérőeszközök alkalmazására;

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánkban a tanulók céltudatos személyiségfejlesztése kiterjed a tanuló személyiségének és élethelyzetének egészére, figyelembe veszi az egyén sajátosságait. Megvalósítása tudatos együttműködést igényel az oktatás valamennyi szereplőjétől.

Célok:

- A tanulói személyiség épségének növelése.
- A különböző szintű adottságokkal, eltérő mértékű fejlődési ütemmel rendelkező tanítványaink minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.
- Olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanulók a nevelési folyamatnak nemcsak tárgyai, hanem közreműködői.
- Az elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, mely a tanulók életkori sajátosságaival, személyiségükkel összhangban áll.

A személyiségfejlesztés folyamatában az a nevelő lehet hatékony, aki magas szintű szakmai tudással, módszertani ügyességgel rendelkezik. Megfelelő értékrendje van. Alapos, lelkiismeretes, következetes. Pedagógiájára a gyerekközpontúság jellemző.

A személyiségfejlesztés színterei:

- iskolai tanórai nevelés,
- iskolai tanórán kívüli nevelés,
- iskolán kívüli nevelés.

A pedagógiai programunk, benne a helyi tanterv, elképzelésének középpontjában a tanulók tudásának, képességének, személyiségének fejlesztése áll, figyelembe véve a társadalmi környezet tanulókra gyakorolt hatását.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Az értelem kiművelése: a tanulás motiváltságának megteremtése, tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása. a kognitív képességek fejlesztése. önművelés igényének kialakítása. felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.
- A nevelés terén elvégezhető feladatok: az iskolai szokásrend betartatása, erkölcsi normák kialakítása.
- A pozitív egyéni értékrend és képességrendszer kiépülésének, a kreativitás növelésének segítése. Élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással.
- A *tanuló* megtalálja helyét a családon kívül eső társadalmi közegben, iskolai, regionális, nemzeti, emberi környezetében.
- Ismerje meg önmagát, körvonalazódjon identitástudata, képessé váljon az önértékesítésre anélkül, hogy társai hasonló törekvéseit gátolná, legyen toleráns a többiekkel, a felnőttekkel, a mássággal szemben.
- Szert tegyen olyan viselkedéskultúrára, konfliktustűrő- és vagy megoldó képességre, amely megkönnyíti számára a strukturált közösségekben való létezést.
- Képes legyen korunk információs áradatában jól eligazodni, az információs csatornákat ismerő, de a szerzett ismereteket kritikával kezelő, szelektív módon felhasználni.

- Fejlődjön értelmi és érzelmi intelligenciája, törekedjen testi és lelki egészségének megőrzésére, ismerje meg a stresszel való megküzdés lehetőségét.
- Fejlődjön kreativitása, alkotóképessége, fantáziája, önmagával szemben támasztott követelményeinek színvonala.

Eszközök és módszerek

Az iskolánkban több évtizedes gyakorlata van a csoportszinthez, illetve személyre szabott módszerekkel végzett tehetséggondozásnak.

A kiemelkedő képességű diákokkal való foglalkozás magas szintű felkészültséget, pedagógiai érzéket és empátiát követel a pedagógustól.

A személyiségfejlesztés kiemelt eszköze a műhelymunka, amely sajátos tanár-diák kapcsolatot eredményez. A műhelymunka szinterei: a csoportbontásban tartott órák, az erdei iskola, táborok, szakkörök/diákkörök és az iskola rendezvényei.

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az elmúlt évek népegészségügyi adatai alapján egyre nagyobb szükség van arra, hogy az iskola helyi pedagógiai programjában az egészségnevelési stratégia kidolgozásra és megvalósításra kerüljön.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti, hogy az iskola az élet, és a tanulás és a munka egészséges színtere legyen. Egészségfejlesztési munkánk alapvető feladata, hogy a nevezett szervezet által megfogalmazott elveket a nevelő-oktató munkában megjelenítsük.

Célunk:

- A felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen saját egészségügyi állapotának nyomon követésére;
- Képes legyen az őt érő külső és belső tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotát érintő hatásokat megfelelően kezelni.
- Az egészség a teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának megléte. Az egyén legyen képes megfogalmazni és megvalósítani vágyait, valamint megtalálni a céljai eléréséhez szükséges optimális megoldásokat.
- Az iskola biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Az egészséges, harmonikus életvitel kialakításához a tanulók tevékeny részvételére és a pedagógusok példamutatására egyaránt szükség van.

Az egészségnevelés feladatai:

- Segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak, szokásoknak a kialakulását, berögzítését, melyek a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- Neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére.
- Készítse fel a fiatalokat, hogy önálló életükben képesek legyenek az egészségi állapotukat érintő kérdésben a jó döntést meghozni.
- Fejlessze a beteg, sérült, fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Kialakítani a tanulók környezettudatos gondolkozását.
- Készítse fel a tanulókat a veszélyhelyzetek felismerésére, azok megfelelő kezelésére, baleset megelőzésre.
- Nyújtson támogatás a gyerekeknek a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésében.

- Fordítson figyelmet a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, dolgozójának, illetve minden tanórának és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

Az egészségnevelés módszerei:

- Az egészségnevelés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában meghívott előadók segítségével.
- Az iskolai környezet szebbé tétele.
- Kirándulások szervezése, rendszeres testmozgás lehetővé tétele.
- Minden tantárgy tantervében kapjon teret az egészséges életmód igényének kialakítása.
- Helyzetfelmérés készítése, a következő időszak céljainak meghatározásában.

Az egészségnevelés formái, színterei:

- tanórák (testnevelés, biológia órák, osztályfőnöki órák),
- sportbemutatók, vetélkedők, kirándulások, táborok,
- iskolai rendezvények,
- kiállítások,
- büfé – iskolai menza
- orvosi szoba.

Az egészségnevelés szereplői:

- diákok,
- pedagógusok,
- iskolai dolgozók,
- iskolaorvos, védőnő,
- iskolapszichológus
- külső előadók

Segítő kapcsolatok, partnerek:

- élelmezésvezető,
- szülők,
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- DE ÁOK, orvostanhallgatók,
- Vöröskereszt,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- VESZ.

2.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az iskola-egészségügy feladatai

Az iskola-egészségügyi ellátást szabályozó 26/1997. (IX.3.) NM rendelet alapján 6 – 18 éves korig megelőző jellegű kötelező szűrővizsgálatban kell részesíteni a tanulókat, mely jelenleg a páros évfolyamokat érinti. Az iskola-egészségügy feladatai közé tartozik továbbá a környezet-egészségügy, az élelmezés-egészségügy, a balesetvédelem, az egészségnevelés és a pályaválasztási tanácsadás is.

Az iskola-egészségügyi ellátás az iskolaorvos és az iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll, amelyet teljes vagy részmunkaidőben látnak el. A gyermekek, tanulók egészségügyi ellátását az iskolaorvos és az iskolavédőnő a nevelési-oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzi.

Iskola-egészségügyi ellátás keretében történik meg az életkorhoz kötött, kötelező kampányoltások elvégzése és dokumentálása. A kötelező védőoltások beadásának tervezett idejéről, illetve a lehetséges oltási reakciókról a tanuló gondviselője írásos tájékoztatást kap, amely egyben beleegyező nyilatkozatként is szolgál az oltás beadását illetően. Ez a nyilatkozat a szülő által aláírt formában visszakerül az iskolaorvoshoz.

A kötelező szűrővizsgálat magába foglalja az alábbiakat:

- fejlettség vizsgálata, beleértve a nemi érés vizsgálatát is;
- érzékszervek vizsgálata (látásélesség, színlátás, hallás);
- vérnyomásmérés;
- golyvaszűrés, fizikális vizsgálat, a mozgásszervrendszer vizsgálata;
- kórtörténet felvétele, életmódbeli rizikótényezők feltárása.

A részletes feladatokat, korcsoportos bontásban az 51/1997. (XII.18.) kormányrendelet szabályozza.

A fentiek mellett a művelődési és közoktatási miniszter 11/1994. (VI.8.) rendelete alapján a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztására is sor kerül minden tanév szeptemberében.

A testnevelési besorolási ívet minden tanév október 15-ig a testnevelők részére illetve az intézmény vezetőjének megküldjük. A tanulók testnevelési kategóriába sorolását (könnyített I., gyógytestnevelés II., teljes felmentés III.) az iskolaorvos végzi, saját vizsgálata és a szakorvosi leletek figyelembe vételével.

2.3.2 A testnevelés és a sport szerepe az egészségfejlesztésben

A modern kor és az azzal járó technológiák az embert olyan életmódra kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, amely előidézheti a szellemi teljesítményromlását is. Ezért is kiemelt területe egészségfejlesztési munkánknak a testnevelés, az aktív sportra nevelés. A testnevelés fontos célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Célunk, hogy a tanulók mind szélesebb körében kialakuljon a mozgás gazdag életmód. Az iskolánkban folyó nevelő munkában lényeges célkitűzés, hogy diákjaink rendszeresen mozogjanak, sportoljanak, és kialakuljon bennük a rendszeres testmozgás igénye.

Az iskolában biztosítjuk a tanulók szervezett, irányított rendszeres testmozgását. Délutáni, szabadidős programok keretében lehetőséget adunk a különböző sportfoglalkozások lebonyolításának. Különböző lehetőségek teremtésével, szervezésével el kell érni, hogy a tanulók a lehetőségekhez képest minél több időt töltsenek a szabad levegőn.

A rendszeres testmozgás programját az órarendbe iktatott testnevelés órákon, a napközis foglalkozások keretein belül, a délutáni sportfoglalkozások, valamint a diáksport-egyesületben folyó sportfoglalkozásokon valósítjuk meg.

2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Nagyon fontos a szemléletes, játékos, sok gyakorlási lehetőséget adó oktatás. A magasabb évfolyamok tanulói már bevonhatóak a sérülések ellátásába is. Elsősegély-nyújtó versenyeken vehetnek részt, ahol elméleti tudásukat sikeresen teszik próbára.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Tanulóink képesek legyenek az elsősegélynyújtás szükségességét felismerni.
- Közvetlen környezetükben tudják ellátni a kisebb sérüléseket, rosszulléteket.
- Ismerjék a helyes segélykérés menetét.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának szinterei:

- Osztályfőnöki óra: balesetvédelmi oktatás, gyerekek bemutatói, külső előadók.
- Tanítási órákon:
  - szaktanárok előadásai,
  - meghívott személyek, orvostanhallgatók (Vöröskereszt, szülők, volt szakkörös tanítványok, védőnő),
  - tanulói bemutatók segítségével.
- Testnevelés: a balesetvédelmi oktatás, mozgásszervi sérülések és ellátásuk.
- Technika: szerszámok által okozott sérülések.
- Fizika: elektromos balesetek, mechanikai sérülések
- Kémia: mérgezések, égési sérülések (vegyszerek okozta).
- Erkölcstan: segítségnyújtás társainknak.
- Szakkör keretében szaktanár irányításával, védőnői segítséggel.

2.5 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói közösségek fejlesztésének feladatai

A tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása mellett fontos számunkra, hogy az iskola diákságát közösséggé formáljuk, hiszen az iskola, a család után a szocializáció második legfontosabb szintere. Diákjainkban olyan szociális képességek, közösségi magatartásformák - tolerancia, egymás tisztelete, segítőkészség - kialakulását, fejlődését segítjük elő, amelyek az iskolában eltöltött évek alatt megkönnyítik együttélésüket, s amelyek képessé teszik őket felnőtt életük során arra, hogy a társadalomba beilleszkedjenek.

Feladatok:

- Kommunikációs képességük fejlődésével párhuzamosan az iskola szereplői legyenek képesek társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Az emberi együttélés normáit elsajátítva minden tanuló tudjon beilleszkedni szűkebb és tágabb környezetébe, alakuljon ki együttműködési készsége a kortárs csoporton belül, illetve más közösségek tagjaival. Eközben szerezzon jártasságot a demokratikus szabályok szerinti hatékony érdekérvényesítésben.
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt és ismerje meg és tartsa tiszteletben ezeket. Legyen képes megtalálni a helyét – magyarságát megőrizve – az európai államok közösségében. Fejlődjön nemzeti identitástudata és az iskola kínálta lehetőségeken belül.
- Fejlesztjük a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartását.
- Ösztönözzük diákjainkat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésére, gyarapítására. Tágabb értelemben természeti környezetük védelmére, a környezettudatos magatartásra.

Az oktatás és nevelés iskolánkban megszervezett gyakorlatában mindez nemcsak célként, hanem elvárásként is megjelenik tanulóinkkal szemben, hiszen az iskolába belépő tanuló számára biztosított esélyegyenlőség nemcsak lehetőséget kínál, hanem kötelezettséget is jelent.

A közösségfejlesztés szinterei az iskolában.

- tanórák
- a tanórán kívüli, felnőtt által szervezett foglalkozások
- a tanórán kívüli diákok által szervezett foglalkozások,
- szabadidős tevékenységek keretében.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Célunk, hogy az iskolai élet minden szereplője jól tájékozott legyen az intézményben folyó munkáról, az itt megfogalmazott elvárásokról és azonosulni tudjon a szellemiségével, értékeivel, céljaival. Ennek érdekében

- fontos megteremteni, illetve fenntartani a tantestület tagjai közötti folyamatos kommunikációt,
- törekszünk a tanári munka alapelveinek, a diákoknak közvetített normának az egységesítésére,
- fenntartjuk azokat a szervezeteket, csatornákat, fórumokat, ahol a szülőkkel megvalósul a kapcsolattartás
- fontosnak tartjuk azon lehetőségek bővítését, amelyek segítségével az üzenetek gyorsan, hatékonyan eljutnak a diákokhoz (iskolaújság, honlap, közösségi oldalak)
- a diákság érdekeit, véleményét a diákönkormányzat és a tanulói közgyűlés közvetíti, de komoly szerepet szánunk a személyes kapcsolattartásnak is.

Különösen szükségesnek tartjuk, hogy folyamatos és hatékony legyen az együttműködés a szülői szervezettel, ennek érdekében rendszeresen szervezünk megbeszéléseket, fórumokat, szülői értekezleteket.

A gimnáziumi tanulók közel 30%-a nem debreceni diák, ezért nagyon fontos a kapcsolattartás azokkal a kollégiumokkal, ahol a diákjaink vannak. Ennek érdekében lehetőséget adunk a kollégiumok képviselőinek a szülői értekezleten és az osztályozó konferencián való hivatalos megjelenésre.

2.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, továbbá az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

2.6.1. A pedagógus alaptevékenységből adódó kötelezettségei, feladatai:

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

- A tanár benntartózkodását jelenléti íven igazolva a munkaköréhez tartozó feladatok végzéséhez szükséges időtartamig köteles az iskolában tartózkodni tekintetbe véve a heti 32 óra kötött munkaidőt.
- Tanórai és tanórán kívüli oktató, nevelő munkát végez a központi oktatási szabályozásban (törvények, rendeletek), valamint az iskolai alapidokumentumokban (pedagógia program, SZMSZ, házirend) leírtak szerint.
- Tevékenységét a tőle telhető legmagasabb színvonalon látja el.
- A tantárgyfelosztásban meghatározott órákat, foglalkozásokat megtartja.
- Csoportjai számára tanmeneteket készít, és azokat a munkaközösségvezetőnek szeptemberben bemutatja.
- Tanmenete szerint halad a tananyagban. A kétheti óraszámnál nagyobb eltérés – elmaradás – esetén jelzi azt a munkaközösség vezetőjének, illetve az intézményvezetőnek, a pótlás tervezetével.
- A tantervben előírt törzsanyagot megtanítja.
- Elvégzi a tanórák, egyéb foglalkozások előkészítésével kapcsolatos feladatokat, foglalkozási terveket, segédanyagokat készít.
- Az iskola helyiségeiben biztosítja a rendet, a fegyelmet, a felszerelési tárgyak állagának megóvását.
- Dokumentációja pontos, a naplót/ elektronikus naplót folyamatosan vezeti, a tanuló hiányzásait regisztrálja.
- Anyagi felelősséggel tartozik a rábízott taneszközökért, az észlelt hibákat jelenti

- Óracserejét, teremcserét előzetesen jelenti az intézményvezető-helyettesnek
- Tanítványai teljesítményét folyamatosan méri (az írásbeli-szóbeli helyes arányára ügyelve). A tanulókat a pedagógiai programban kifejtett elvek mentén sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli. Osztályzat esetén félévenként a heti óraszámnál több, minimum 3 érdemjeggyel.
- A témazáró dolgozatot egy héttel a megíratás időpontja előtt bejelenti.
- A dolgozatokat kijavítja, és az eredményt feltünteti a naplóban 10 munkanapon belül.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel (fogadóórák, szülői értekezletek).
- A szülőket rendszeresen informálja.
- Vizsgáztatja az általa tanított csoportok tagjait.
- A vizsgák tételeit kidolgozza és határidőre benyújtja.
- Segíti a tanulmányi versenyeken való részvételt, gondoskodik a tanulók kíséretéről.
- Aktívan részt vesz a tehetséggondozás és a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatokban.
- Készenléti feladatokat lát el a helyettesítési rendnek megfelelően.
- A pedagógiai programban, munkatervben előírt iskolai rendezvényeken, nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken részt vesz.
- Tanítás nélküli munkanapokon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkát végez.
- Az ügyeleti rend szerint folyosóügyeletet, udvari ügyeletet lát el.
- Az aktuális dokumentumokat határidőre elkészíti, aláírással igazolja.
- Szakmai ismereteit folyamatosan frissíti, részt vesz a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken.
- Kapcsolatot tart a szakjának megfelelő szaktanácsadókkal.
- Jelenti a személyi adataiban bekövetkező változásokat;
- Részt vesz munka-, és tűzvédelmi oktatáson, az előírásokat betartja;
- Szolgálati titoktartási kötelezettség vonatkozik rá, amely kiterjed a tanulók iskolai, azon kívüli helyzetére, családi jogállására vonatkozó, illetve az iskolai, a nevelőtestület belső életére vonatkozó kérdésekre, értesülésekre;
- Ha nem tudja ellátni aznapi óráit (betegsége vagy egyéb akadályoztatása esetén) legkésőbb a munkakezdés előtt 15 perccel köteles jelezni távollétét.
- A munkából való távolmaradása után – lehetőleg a munkába állás napján, de mindenképpen öt munkanapon belül – igazolja hiányzását.

2.6.2. Az iskola pedagógusának intézményvezetői megbízás alapján ellátandó feladatai

- Feladatokat lát el intézményvezetői megbízás alapján (osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, DÖK-segítői, ifjúságvédelmi, részvétel, minősítési eljárásban, szervezői, kísérő tanári feladat; órarend készítése; iskolaújság, iskola-rádió szerkesztése; diákkörök vezetése, felügyelet rendezvényeken; táborok, erdei iskola szervezése, vezetése,; menzafelelősi; munka- és tűzvédelmi felelősi; továbbtanulási felelős;).
- Szakszerű helyettesítéseket lát el.
- A pedagógiai programban, munkatervben előírt iskolai rendezvényeket szervez.
- Közreműködik az iskola munkatervében előírt foglalkozásokon.
- Közreműködik az iskolai nyílt napokon
- Részt vesz egy konkrét feladatra szerveződő munkacsoport munkájában.
- Érettségi jegyzői feladatot lát el.
- Közreműködik a tanulók beíratásában.
- Tanulókat vizsgáztat, érettségiztet.
- Felvételiztet.

- Részt vesz pályázatírásban és annak megvalósításban.
- Külső igényre bemutató órák tart.
- Szertárosi feladatokat lát el.
- Értekezleteken jegyzőkönyvet vezet.
- Felkérésre tantestületi, nevelési értekezleteken beszámolókat tart.
- Felügyel az iskolában szervezett tanulmányi, kulturális és sportversenyeken.
- Táboroztat, tanulmányi kiránduláson kísérői feladatot lát el.
- Tanulókat kísér kulturális, sport és más vetélkedőkre, iskolán kívüli programokra, orvosi vizsgálatra.
- Iskolai bemutatót, színházi előadást, gálát szervez.

2.6.3. Vezetőpedagógusok feladatai

Iskolánkban nagy számban dolgoznak vezetőtanárok. A vezetőtanárt a munkaközösség-vezető és a Tanárképzési Központ javaslatára, külön szabályzatban meghatározott kritériumrendszer alapján, az intézményvezető bízza meg. Munkáját az iskola alapdokumentumainak, az egyetem erre vonatkozó szabályzatának és iránymutatásainak, valamint a tanárképzési intézményvezető-helyettes iránymutatásainak megfelelően végzi. A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túl hatásköre és feladatai a következőkkel egészülnek ki:

- Világosan ismeri a hallgatók gyakorlatának rendszerét, az azzal kapcsolatos elvárásokat, teendőket.
- Mentorálja a hozzá féléves gyakorlatra beosztott hallgatókat:
  - Tanácsaival és a lehetőségek feltárásával segíti a munkaterv elkészítését és megvalósítását.
  - Szakmai óráinak előkészítésében, értékelésében a szükséges mértékben részt vesz.
  - Tanórán kívüli tevékenységének szervezésében információval segíti.
  - Pedagógiai kérdések, problémák elemzésében partnere.
  - A portfólió részeként írásban értékeli a hallgató munkáját.
  - A hallgató portfóliójáról értékelő lapon véleményt alkot.
  - Bizottsági tagként részt vesz a hallgató portfólióvédésén
- Vezeti a hozzá beosztott hallgatók tanítási gyakorlatát:
  - Hospitálási órákon alapozza meg a hallgató gyakorlatát.
  - A tanítás menetét egyezteteti a hallgatóval.
  - A hallgató munkáját az előkészítés, az órátartás és az értékelés szakaszában is figyelemmel kíséri.
  - Részletes elemzéssel, tanácsokkal segíti a munkáját.
  - Szükség esetén megköveteli a részletes óratervek készítését, azokat ellenőrzi.
- A gyakoroltatást a hallgatóra szabottan vezeti, a diákok érdekeit szem előtt tartva.
- Óráit minden időszakban nyitottá teszi a hallgatói látogatások számára.
- Hallgatóinak óráján – az önállóvá válást indokoló egy-két alkalmon kívül – részt vesz.
- A tanárképzési dokumentumokat időben, megfelelő példányszámban elkészíti és a tanárképzési intézményvezető-helyetteshez eljuttatja.
- Módszertani bemutató órákat tart.
- Zárótanítási elnöki feladatokat lát el, elsősorban tanóráit nem érintő időpontokban.
- Egyetemi vizsgákon bizottsági tagként felkérésre részt vesz.
- Folyamatosan frissíti módszertani ismereteit.
- Képviseli az iskolát módszertani rendezvényeken. Pontosan dokumentálja a hallgatók gyakorlati tevékenységének megvalósulását.

2.6.4. Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnöki munka a pedagógiai tevékenység kiemelt fontosságú területe. Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg egy évre. Munkájáért a jogszabályokban meghatározott pótlék illeti meg. Munkáját az iskola alapidokumentumainak és az iskolavezetés iránymutatásainak megfelelően végzi. A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túl hatásköre és feladatai a következőkkel egészülnek ki:

- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki szakcsoport munkájában.
- Osztályfőnöki órát tanmenet szerint tartja, melyre a szaktárgyi tanmenetekre vonatkozó szabályok érvényesek.
- Alaposan megismeri tanítványai személyiségét, ennek, valamint az iskola pedagógiai elveinek figyelembe vételével neveli őket. Segíti az osztályközösség kialakulását.
- Segíti az osztály diákbizottságának munkáját.
- A szaktanárokkal együttműködve orientálja a tanulók fakultáció választását, a tehetséggondozás irányát.
- Figyelemmel követi a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Folyamatos kapcsolatot épít ki tanítványai szüleivel.
- Nyomon követi a tanulók ellenőrző könyvébe történt bejegyzéseket, azok következményeit. Eleget tesz a vonatkozó szabályokban előírt adminisztratív kötelezettségeknek.
- Kiemelt adminisztrációs feladata az osztálynapló, a törzslap, a bizonyítványok megírása, vezetése.
- Tanítványai napi hiányzását ellenőrzi, legkésőbb a távolmaradást követő első tanítási naptól számított 8 napon belül igazoltatja és annak jellegétől függően kezeli a mulasztást, szükség szerint intézkedik a szervezeti és működési szabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Figyelemmel kíséri az osztályozó napló érdemjegyeit, tekintettel a folyamatos értékelés követelményére. Szükség esetén jelzi gondjait az iskolavezetésnek.
- A tanulók személyi adatait kitölti, az aktuális változásokat átvezeti.
- Tájékoztatást ad a közösségi szolgálat teljesítésének iskolai rendszeréről, folyamatosan tájékoztat a szervezett lehetőségekről.
- Tanórán kívüli időben közösségi szolgálathoz kapcsolódóan előkészítő és levezető foglalkozást tarthat.
- Tanév végén az iskolai dokumentumokban adminisztrálja a teljesített közösségi szolgálatot.
- Figyelemmel kíséri tanulói tanulmányi eredményeit, osztálya fegyelmi helyzetének alakulását. Minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát, ezekkel összefüggő észrevételeit, javaslatait kollégái elé terjeszti.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, szorosan együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel. Külön figyelmet fordít a bukásra álló tanulókra, annak szüleit értesíti.
- Segíti a tanulók iskolai étellel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését (alapítvány, DSE, menza).
- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, fegyelmezésére, kitüntetésére. Szükség esetén kéri ezekhez az osztályközösség véleményét.
- Az éves munkatervben rögzítettek szerint szülői értekezletet tart.
- Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).

- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Részt vesz tanulóival az iskolai rendezvényeken, felkészíti őket ezekre, majd ügyel részvételükre, kulturált viselkedésükre.
- Vezeti a félévi, tanév végi osztályértekezleteket.
- Javaslatot, ajánlást ad a tanulók ösztöndíj- és külföldi pályázataikhoz.
- Osztálya tanulói számára tanulmányi kirándulást szervezhet.
- A tizenegyedik és a tizenkettedik osztályban közreműködik a szalagavató és a ballagás megszervezésében, lebonyolításában,
- Általános iskola hetedik osztályában részt vesz a ballagás megszervezésében, lebonyolításában.
- Az általános iskolai nyolcadik osztályban, illetve a tizenkettedik osztályban kiemelt feladata a továbbtanulásra, felvételire, illetve az érettségire történő jelentkezések segítése.
- Felelős osztálya érettségi vizsgájának technikai lebonyolításáért.

2.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.7.1. Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Céljaink és alapelveink ezen a területen:

Az intézmény egészében kiemelt fontosságú a tehetséggondozás, aminek formája iskolatípustól és természetesen életkortól is függ, de fontos hangsúlyozni, hogy a tehetséggondozás csak rendszerben tud hatékonyan működni. A tehetséggondozás iskolai szervezeti formái: a tanóra, tanórán kívüli iskolai tevékenységek (szakkörök, egy-egy feladat, projekt megoldására szerveződött munkacsoportok, stb.). Fontos a tanórai és tanórán (iskolán) kívüli formák összekapcsolása a hatékonyság érdekében.

A tehetséggondozás a tehetség azonosításával kezdődik. A tehetség korai azonosítása és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés elengedhetetlen feltétele. Minél több oldalról meg kell ismerni a gyermeket ahhoz, hogy a legjobbat teljesítse. Az azonosítás folyamatos, de a gimnáziumba való továbblépéskor kap nagyobb szerepet, ezért döntő fontosságú a gimnáziumi beiskolázás szempontjainak meghatározása.

A tehetséggondozás alapelve, hogy a teljes személyiséget kell formálni, fejleszteni, azaz a képességek és kreativitás fejlesztése mellett a személyiség tényezők formálására is gondot kell fordítani.

Alapelvek:

- A tehetséges gyerek erős oldalának a fejlesztése (ez általában a tehetség speciális területein nyilvánul meg)
- A gyenge oldalak erősítéséről sem mondhatunk le, mert ez akadályozhatja az erős oldal kibontakozását. (pl. alacsony önértékelés, nem megfelelő információfeldolgozási stratégiák, rosszul szervezett tanulás, stb.)
- Megfelelő légkör biztosítása
- Lazítóprogramok, szabadidős tevékenységek.

A tehetségek felismerését segítik:

- Szülő,
- pedagógus (iskolánkban több tehetségfejlesztő szakvizsgával rendelkező pedagógus van),
- iskola pszichológus,
- külsős szakemberek.

A tehetségfejlesztés színterei iskolánkban

Tanítási órákon használt módszerek és eszközök:

- gazdagító programok,
- differenciálás,
- projekt munka,
- csoportbontás,
- infokommunikációs eszközök használata,
- kompetencia alapú oktatás.

Tanórán kívüli fejlesztések:

Iskolánkban több területen is lehetőséget biztosítunk tanulóink számára, hogy kibontakoztassák és fejlesszék képességeiket és készségeiket. Széleskörű tevékenységi lehetőségek állnak diákjaink rendelkezésére.

Ezek a következők:

- Délutáni komplex tehetségfejlesztő programok
- Szakkörök
- Tehetség felismerését és kibontakozását segítő iskolai rendezvények
- Versenyekre való felkészítés
- Integrációs projekt

2.7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A sikertelenség okai a következők lehetnek:

- értelmi képesség,
- szülők túlzott elvárása,
- magas követelményrendszer diktálta tempó,
- részképesség zavar,
- átmenet problémái (óvoda-iskola, alsó-felső tagozat, általános iskola-gimnázium, tanárváltás),
- nagy létszámú osztály,
- túlterheltség, nem megfelelő időbeosztás,
- hiányzás magas aránya.

Megoldási módok:

- Ha felmerül a részképesség zavar lehetősége, a Pedagógiai Szakszolgálathoz irányítjuk a tanulót. Ilyenkor a javasolt terápiát szakember: fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász, pszichológus végzi.
- Az első, a harmadik és negyedik évfolyamon a tanulók alapkészségeinek, képességeinek vizsgálata, az eredmények függvényében a továbbhaladást segítő eljárások alkalmazása, prevenció.

- A tudásszint felmérése év elején és év végén diagnosztikus felmérésekkel, szóbeli és írásbeli számonkérés.
- Az országos kompetenciamérés eredményének kiértékelése, a szükséges intézkedések meghozatala.

Tennivalók:

- Elsőként a tanulási kudarc hátterében húzódó ok vagy okok feltárását kell elvégezni. A pedagógus minél előbb tájékoztatja a szülőket a tapasztalt problémáról, majd folyamatosan tartja a kapcsolatot velük.
- Segíteni kell a tanulót, hogy elsajátítsa a továbbhaladáshoz szükséges minimum szintet, hogy a tanuláshoz való viszonya javuljon, önértékelése a pozitív irányba elmozduljon.
- A pedagógustól a lemaradó tanulók nevelése, oktatása toleranciát és empátiát követel. Mértéktartást és belátást várunk el szakmai tekintetben a tanároktól.

Tanórai módszerek:

- differenciálás,
- egyéni feladat adása,
- csoportmunka,
- szükség esetén felmentés az értékelés alól,
- különböző tanulási technikák megismertetése.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- korrepetálások, fejlesztő foglalkozás,
- napközi,
- szerepeltetés, más területen sikerélmény biztosítása,
- szülői értekezleten a tananyaggal kapcsolatos követelmények, elvárások ismertetése.

2.7.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Az iskola segíteni kívánja a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat:

- beilleszkedési, tanulási és magatartási problémával küzdő általános iskolai tanuló esetében az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot az iskolában dolgozó pszichológussal, valamint a szülővel és megpróbálják közösen feltárni a problémák hátterét,
- A 20/2012. (VIII:31.) EMMI rendelet 132§ (6) alapján A nevelési-oktatási intézményben alkalmazott óvodapszichológus, iskolapszichológus az óvoda, az iskola pedagógiai programja szerint szervezett óvodai foglalkozás, iskolai tanóra ideje alatt is végezheti a gyermek, a tanuló részére az egyéni tanácsadást abból a célból, hogy a gyermek, a tanuló személyiségfejlődését elősegítse.
- gimnáziumi tanuló esetében az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot az a szülővel, megpróbálják közösen feltárni a problémák hátterét, szükség esetén javasolja pszichológus felkeresését
- az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusokkal konzultál a lehetséges megoldási módokról,
- amennyiben a problémák ezen a módon nem oldódtak meg, az osztályfőnök és a szülő felveszi a kapcsolatot a pedagógiai szakszolgálattal,
- szűrés, diagnosztizálás Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek segítségével,
- együttműködés a segítő szakemberekkel,
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientációs, drog- és alkohol prevenciós foglalkozások, szoros kapcsolat az általános iskolákkal, intézményekkel, pedagógiai szakszolgálattal és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- magántanulói jogviszony kezdeményezése,
- javaslattétel más tanulóközösségbe való áthelyezéshez,
- pedagógiai szakszolgálathoz irányítás és rendszeres kapcsolattartás a szakemberekkel,
- kapcsolattartás a szülővel, visszajelzés a tanuló előmeneteléről, fejlődéséről.

Felelősök:

- gyermek-és ifjúságvédelmi felelős,
- osztályfőnökök,
- fejlesztő pedagógus,
- pszichológus.

Nevelési területek és módszerek a proszociális motiváció fejlesztésére:

- embertársaink válsághelyzete iránti érzékenységre nevelés:(a pedagógus különböző emberi válsághelyzeteket mutat be filmen, irodalmi alkotásokban és ezeket közösen megbeszélik, elemzik),
- a szociomorális kötelesség- és felelősségtudat alakítása,
- együttműködésre nevelés

A segítőkézségre való nevelés (önzetlen karitativitás kialakítása)

2.7.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Alapfeladatok:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyújtott lehetőségekről, szolgáltatásokról.
  - A tanév elején az osztályokat felkeresve tájékoztatást adni arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőshöz, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményt kereshetnek fel. Ezeket az információkat az iskola épületeiben, jól látható helyre ki kell tenni! (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb. címét, illetve telefonszámát)
  - Fogadóóra kijelölése. (elérhetőségekkel!)
  - Információk a gyermekvédelmi kedvezményekről szülők részére. (Naprakész információkat kell biztosítani a szülők számára a különböző kedvezményekről, mint például a gyermekvédelmi támogatás, normatív támogatás, tankönyvtámogatás, étkezéshez adható támogatások, segélyek)
- **Az osztályfőnökök és a pedagógus kollégák számára alternatív segítségnyújtás.**
  - Rendhagyó osztályfőnöki óra megszervezése, lebonyolítása. Kapcsolatot felvenni és tartani olyan szakemberekkel, akik segítséget tudnak nyújtani, hogy minél érdekesebb és a gyerekek számára érthető előadásokat tudjunk tartani a különböző témakörökben. Ehhez az alábbi szakemberek segítségét lehet igénybe venni: védőnő, rendőr, pszichológus, dietetikus stb.
  - Konfliktuskezelés. (iskolai, otthoni, társak közötti, tanár-diák problémák stb.)
- **Szükség esetén a megfelelő gyermekvédelmi intézménnyel való kapcsolatfelvétel.**
  - Veszélyeztettség esetén: A gyermekvédelmi intézményekkel való kapcsolatfelvétel és együttműködés. Szükség esetén családlátogatás az osztályfőnökkel, a veszélyeztető okok feltárása érdekében. A veszélyeztetett tanuló sorsának monitorozása.
  - Gyermekbántalmazás esetén: kapcsolatfelvétel a területi gyermekjóléti szolgálattal.
- **Prevenációs feladatok**
Területei:
  - egészségnevelés
  - drogmegelőzés
  - mentálhigiéné
  - internet használat

A megvalósításhoz külső szakemberek segítségét, valamint internetes portálok és országos programok által nyújtott lehetőséget is igénybe veszünk.

- **A tankönyvtámogatás, illetve egyéb szociális jellegű támogatások adminisztratív intézése.**
  - A három vagy többgyermekes családok regisztrálása.
  - Igazolások és határozatok dokumentálása.

Speciális foglalkozások, kiegészítő tevékenység:

- Egészségklub megalakítása, működtetése, ahova testi-lelki gondokkal fordulhatnak a tanulók. (krízishelyzetek – szülők válása, testvérféltékenység, iskolai problémák – bizonyítvány, önértékelési problémák, testképzavarok, evészavarok, egészséges táplálkozás – anorexia, serdülőkori problémák, szexuális felvilágosítás stb.) A klubfoglalkozások hetente kerülnének megtartásra, ahol a részvétel önkéntes lenne. A klub szervezésénél a szabadidő felelős kollégával működnek együtt.
- DADA program megvalósítása (Dohányzás, Alkohol, Drog, AIDS – rendőrségi prevenció program).
- Játékos önismereti tréning felső tagozatosoknak (elsősorban 7-8. osztályosokkal)

2.7.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A Pedagógiai Programunkban a tehetséggondozást és az eredményes továbbtanulást jelöltük meg fő célkitűzésként. Iskolánk tanulói tanulásoorientált környezetből érkeznek hozzánk, az átlagosnál motiváltabb családi háttérrel. A legsúlyosabb társadalmi problémákkal (szegénység, iskolázatlanság, deviancia) nem, vagy csak nagyon ritkán kell megküzdenünk.

A hátrányos helyzetű csoporthoz tartozó tanulók oktatását, nevelését kiemelt figyelemmel kísérik:

- a gyermek- és ifjúságvédelemi felelős segíti őket abban, hogy a részükre járó támogatásokat maradéktalanul megkapják (étkezési és tankönyvtámogatás, Útravaló program stb.);
- az osztályfőnökök szoros kapcsolatot tartanak a szaktanárokkal, gondoskodnak a korrepetálásokról, amennyiben az szükséges;
- a tehetséggondozó szakköri és sportköri foglalkozásaiba bevonjuk a hátrányos helyzetű tanulókat;
- a továbbtanuláshoz felvételi előkészítők szervezésével segítjük őket;
- hátrányos helyzetűnek ítéljük a csonka családban nevelkedő tanulókat, bár a törvény betűje szerint nem számítanak annak. Nevelési tervünk kitér az e csoporthoz tartozó tanulók problémáinak megoldására is.
- indokolt esetben a térítési díjjal igénybe vehető szolgáltatások díjait mérsékeljük, esetleg elengedjük. Figyelünk hátrányos helyzetű tanulóinkra a táborozási hozzájárulások vagy tanulmányi kirándulások részvételi díjának meghatározásakor. Kérjük támogatásukra az iskolai alapítványok segítségét.

2.8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A diákönkormányzat (DÖK) feladata a tanulók, azok közösségeinek érdekképviselete. Döntési, egyetértési, kezdeményezési, javaslattételi és véleményezési, továbbá tájékoztatási jogait jogszabályok írják elő. A diákönkormányzat hatékony működése nagyban hozzájárul a demokratikus szemléletmód, életvitel kialakításához, annak igényléséhez.

- A tanulók véleményt nyilváníthatnak a diákönkormányzaton keresztül a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekben.
- Választójoggal rendelkeznek és választhatók a diákönkormányzatba 3. osztálytól.

- A tanulók problémáikkal felkereshetik a diákönkormányzat képviselőit, a szaktanárokat, az osztályfőnököt, az intézményvezetőt és helyetteseit.
- Minden tanulónak joga, hogy megfelelő formában véleményt mondjon iskolánk életével kapcsolatosan. Ezt közvetlenül vagy a DÖK-ön keresztül tehetik meg a vezetőség felé.
- részt vesz különböző rendezvények megszervezésében
- javaslatot tehet tanórán kívül foglalkozások programjára
- dönthet saját SzMSz-éről, az ehhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, a tanítás nélküli munkanap programjáról, saját vezetőinek és munkatársainak megbízásáról.

2.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

2.9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Az iskola vezetősége és a diákok közötti hivatalos – elsősorban diákjogokat és kezdeményezéseket érintő kérdésekben - kapcsolattartás a diákönkormányzaton keresztül történik. Információk széles körű eljuttatására a különböző iskolai összejöveteleket, fórumokat, az iskolarádiót, az iskolai honlapot is igénybe veszi az iskolavezetőség.

2.9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Alapelvek

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás- nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Bízunk abban, hogy a szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a tanuló reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség. Abból a feltevésből indulunk ki, hogy a szülőknek a pedagógushoz való viszonyát az a tudat hatja át, hogy a szülő a tanuló legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy és mint ilyen, joga van (sőt, kötelessége) tanuló mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni.

A szülőknek tudniuk kell, hogy az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta.

A nyilvánosságra hozott pedagógiai és nevelési programunkkal kívánjuk elősegíteni, hogy a szülők megismerjék és tudatosan támogassák az oktató-nevelő munkát. Az iskolába jelentkező tanulók szüleit tájékoztatjuk a képzés rendszeréről, a gimnáziumi osztályokba jelentkezés esetén a felvételi követelményekről.

A szülők a következő formában tudnak a pedagógusokkal együttműködni iskolánkban.

Első évfolyamot megelőzően

- az óvodában ismertető alapján bemutatjuk a leendő elsős tanítókat,
- iskolánk lehetőséget biztosít a szülők részére, hogy találkozzanak az elsős tanítókkal és kérdéseiket feltehessék,
- tájékoztató értekezleten ismerhetik meg az iskola céljait, lehetőségeit
- a már felvételt nyert gyerekek szülei a tanévet megelőzően találkoznak szülői értekezlet keretében, ahol konkrétan megbeszéljük az iskolakezdés minden részletét

Tanulói jogviszony esetén

- Évente két szülői értekezlet és két fogadóóra áll minden szülő rendelkezésére, hogy gyereke előmeneteléről tudomást szerezzen.

- Az intézmény honlapján található rend szerint a szülők igénybe vehetik a nevelők, szaktanárok fogadó óráit is.
- Ha valami rendkívüli dolog merül fel valamelyik tanulóval, akkor az iskola (osztályfőnök, szaktanár) keresi az alkalmat együttműködésre a szülővel. Az eredményes együttműködés elengedhetetlen feltétele a rendszeres információ áramlás az iskola és a család között. Az osztályfőnök ellenőrző útján vagy külön írásos értesítésben tájékoztatja a szülőket az iskola és az osztály életének legfontosabb eseményeiről, a tanuló fejlődéséről, magaviseletéről, hiányzásairól, tanulmányi előmeneteléről. Szükség esetén családlátogatáson beszél meg a szülőkkal a nevelési problémát.
- A szaktanárok a fogadó órán betekintést nyújtanak a tanuló írásbeli munkáiba, tájékoztatást adnak az eredményről. Az osztályzatokat folyamatosan vezetik az elektronikus naplóba/ellenőrzőbe/naplóba. Ezeket nemcsak a szülők, hanem kollégista tanulók esetén a kollégiumi nevelő tanár is megismerheti.
- A szülői szervezet közvetlenül az iskolavezetéssel tart kapcsolatot.
- A gimnázium és a kollégiumi nevelők rendszeresen kapcsolatot tartanak. A kollégiumi nevelő részt vehet a kollégista tanuló osztályozó konferenciáján.

2.9.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola partnerei:

- a fenntartó Debreceni Egyetem – kiemelten az oktatási rektor helyettes, az oktatási igazgató és a Tanárképzési Központ
- az óvodák, ahonnan a tanulók érkeznek,
- középiskolák, ahova általános iskolai tanulóink továbbtanulni szándékoznak,
- felsőoktatási intézmények, ahova diákjaink érettségi után jelentkeznek,
- kulturális intézmények, amelyek segítséget adnak pedagógiai céljaink megvalósításában.
- fogadó intézmények
- hivatalok
- kollégiumok

A partnerekkel való kapcsolattartás az együttműködésért felelős személy feladata, annak formája és gyakorisága az együttműködés jellegétől függ. Részletesebb leírása az intézmény SzMSz-ének megfelelő fejezetében található.

2.10 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, továbbá a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A szabályzat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó 64-78. szakaszai alapján készült, kiemelve a jogszabály legfontosabb részeit, illetve kiegészítve azokat iskolánk saját rendelkezéseivel. A jelen vizsgaszabályzatban nem szabályozott kérdésekben a hatályos köznevelési törvény és a fenti rendelet vonatkozó előírásai az érvényesek.

2.10.1. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

Az iskolánk alkalmassági vizsgát nem szervez

Osztályozóvizsga

A továbbhaladás érdekében osztályozóvizsgát kell tennie annak a tanulónak,

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. (A tanuló csak eredményes osztályozóvizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon),
- akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból,
- aki tanulmányait magántanulóként végzi.

Intézményvezetői engedéllyel osztályozóvizsgát tehet, aki adott tantárgy helyi tantervi követelményeit a helyi pedagógiai programban meghatározottnál rövidebb idő alatt kívánja teljesíteni (pl.: előrehozott érettségi miatt),

Különbözeti vizsga

Az intézményvezető különbözeti vizsga letételét írhatja elő annak a tanulónak, aki átvétellel tanulói jogviszonyt létesít, és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott. A vizsga azokra a tárgyra, tananyagrészekre, ismeretekre terjed ki, melyeket a tanuló az érvényes tantervekből és a bizonyítványából megállapíthatóan az átvétel előtt nem tanult.

Belső különbözeti vizsga

Szaktanári ajánlással és intézményvezetői engedéllyel ilyen típusú vizsgát tesz az a tanuló, aki fakultációt vagy tagozatot kíván váltani. A vizsga azokra a tananyagrészekre, tartalmakra terjed ki, melyek ismerete az új fakultációs vagy tagozatos csoporthoz való csatlakozáshoz, a közös munkához feltétlenül szükségesek.

Javítóvizsga

A továbbhaladás érdekében a jogszabályok, illetve az intézményvezető által meghatározott időben javítóvizsgát kell tennie annak a tanulónak,

- aki tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- aki az osztályozóvizsga követelményeinek nem felelt meg
- aki az osztályozóvizsgáról neki felrőható okból elkésik, távol marad, vagy az osztályozóvizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló az osztályozó-, különbözeti vagy javítóvizsgáról fel nem rőható okból távol marad, vagy a vizsgát megszakítja, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

2.10.2. Vizsgatárgyak, vizsgarészek, vizsgaformák

Vizsgatárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv és irodalom	x	x	
Matematika	x		
Történelem	x	x	
Idegen nyelv	x	x	
Informatika		x	x
Technika, életvitel		x	x
Hon- és népismeret	x	x	
Környezetismeret	x	x	

Természetismeret	x	x	
Biológia	x	x	
Fizika	x	x	
Etika	x	x	
Erkölcstan	x	x	
Hít- és erkölcstan	x	x	
Földrajz	x	x	
Kémia	x	x	
Ének-zene	x	x	
Testnevelés és sport			x
Rajz és vizuális kultúra	x		x (portfólió)
Művészetek	x	x	
Mozgóképkultúra és médiaismeret	x	x	

2.10.3. A vizsgán nyújtott teljesítmény minősítése

Ponthatárok (százalékhatárok)

Az osztályzatokat az alábbi skála alapján alakítjuk ki:

- $0\% \leq a$ vizsgán nyújtott teljesítmény %-ban $< 30\%$ → 1 (elégtelen)
- $30\% \leq a$ vizsgán nyújtott teljesítmény %-ban $< 47\%$ → 2 (elégséges)
- $47\% \leq a$ vizsgán nyújtott teljesítmény %-ban $< 65\%$ → 3 (közepes)
- $65\% \leq a$ vizsgán nyújtott teljesítmény %-ban $< 83\%$ → 4 (jó)
- $83\% \leq a$ vizsgán nyújtott teljesítmény %-ban $\leq 100\%$ → 5 (jeles)

Az értékelés alapelvei

A vizsgázót pontokkal értékeljük. A két részből álló vizsgák (tehát a matematika és testnevelés tárgyak kivételével minden más tantárgy) esetén a vizsgarészekben szerzett pontok összeadódnak. A vizsgázó összpontszáma 50%-át az írásbeli, másik 50%-át a szóbeli vizsgán szerezheti meg. A vizsga végső minősítése elégtelen, ha bármelyik vizsgarészen a tanuló nem éri el az elégséges (30%) szintet.

A matematika, művészetek és testnevelés tárgyak értékelésének külön szabályai

Az érdemjegyeket a matematika, a művészetek, a rajz és a testnevelés tárgyak esetén is a fenti százalékhatárokkal számítjuk, ám ezekre a tantárgyakra külön szabályok is vonatkoznak:

- matematika: A tanulónak csak írásbeli vizsgát kell tenni. Ha a vizsgázó 15% alatt teljesít, a vizsga elégtelen, ha 15 és 29% közt, a tanuló szóbeli vizsgát tehet. Ebben az esetben a két vizsgarész összeredményének kell elérni a 30%-ot.
- művészetek: A vizsgázó írásbeli és szóbeli vizsgát tesz, mely során a zenei és képzőművészeti ismereteiről is számot ad. A két követelménycsoport (tehát zene és képzőművészet) 50-50% arányban jelenik meg a feladatok között, és a vizsgázónak az elégséges szinthez mindkét követelménycsoportból legalább 30%-os teljesítményt kell elérni.
- rajz: A rajz tantárgy osztályozóvizsgájához szükséges portfólió elemeit a vizsgázónak a szaktanárral egyeztetve az iskolában, tanári felügyelet mellett kell elkészítenie.
- testnevelés: A tanulónak csak gyakorlati vizsgát kell tenni az alábbi követelménycsoportok mindegyikéből: a) atlétika, b) torna, c) labdajátékok, d)

kondicionáló gyakorlatok, e) szabályok és szakkifejezések. A vizsgázónak az elégséges szinthez minden követelménycsoportból legalább 30%-os teljesítményt kell elérni.

2.10.4. Fakultáció-, illetve tagozatváltás feltétele

Fakultáció-, illetve tagozatváltás miatti belső különbözeti vizsgán a tanulónak legalább közepes (3) eredményt kell elérnie ahhoz, hogy a választott új fakultáció vagy tagozat foglalkozásain részt vehessen.

2.11. A felvétel, a továbbhaladás és az átvétel helyi szabályai

2.11.1. Felvétel, továbbhaladás

Felvétel első évfolyamra

A tanköteles gyermek felvételére a szülő írásbeli kérelmet ad be az intézményvezetőnek az általa meghatározott időpontig. Az iskola intézményvezetője a felvételi eljárásban a felvételtől, vagy a kérelem elutasításáról döntést hoz. Az iskola intézményvezetője köteles értesíteni a felvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással. Az első évfolyamra jelentkező tanuló a jelentkezési lapon megjelöli, az intézmény melyik osztályában kívánja a tanulmányait megkezdeni és folytatni.

Felvétel napköziotthonba, tanulószobai ellátásra

A napköziotthonos, illetve tanulószobai ellátásra jelentkező tanuló automatikusan felvételt nyer.

Belépés a gimnáziumi képzésbe

Az iskola **hat évfolyamos gimnáziumi** képzésére jelentkező minden tanulónak felvételi eljárásban, ennek részeként központi írásbeli felvételi vizsgán kell részt vennie. A hat évfolyamos gimnáziumi képzésére felvételt nem nyert és az intézménnyel tanulói jogviszonyban nem álló tanulónak eredményétől függően lehetőséget kínálunk arra, hogy az intézmény valamely hetedik évfolyamú általános iskolai osztályában folytassa tanulmányait.

A gimnáziumi oktatás négy és négy+egy évfolyamos képzésére jelentkező, az intézménnyel tanulói jogviszonyban nem álló tanuló felvételi eljárásban, ennek részeként felvételi vizsgán vesz részt.

A felvételi vizsga írásbeli részből és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga az országos központi magyar nyelv és matematika feladatlapok megírását jelenti. A szóbeli vizsga vizsgabizottság előtt zajlik. A szóbeli felvételi vizsga követelményei a Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv előírásain alapulnak.

A felvételhez a tanulónak el kell érnie az adott évben a választott képzésre érvényes ponthatárt.

A felvételi döntésről szóló határozat ellen benyújtott fellebbezések elfogadásáról vagy elutasításáról a fenntartó dönt.

A felvételi eljárással kapcsolatos részletes információkat az intézmény hivatalos Felvételi tájékoztatója tartalmazza, mely minden évben az aktuális tanév rendjéről szóló EMMI rendeletben meghatározott határidőig jelenik meg.

Az iskolával tanulói jogviszonyban álló nyolcadik évfolyamos tanulónak, ha tanulmányait az intézmény négy vagy négy+egy évfolyamos gimnáziumi képzésén

kívánja folytatni, két módon van lehetősége bejutni a választott képzésre: az intézmény – pedagógiai programjának követelményein alapuló – belső pontszámítási rendszerében elért eredménye alapján halad tovább, amennyiben eléri a továbblépéshez szükséges ponthatárt, vagy ugyanúgy részt vesz a felvételi eljárásban, mint az intézménnyel tanulói jogviszonyban nem álló tanuló.

Az intézményen belüli továbbhaladással kapcsolatos részletes információkat az intézmény Továbbhaladási szabályzata rögzíti.

A gimnáziumi képzésekre jelentkezők tájékoztatásának formái: felvételi tájékoztató füzet, továbbhaladási szabályzat, hirdetés lehetősége a médiában, nyílt nap szervezése az iskolában, továbbtanulási tájékoztatókon való részvétel az általános iskolákban.

2.11.2. Átvétel

Átvétel ötödik évfolyamra

Az alsó tagozatot másik iskolában befejező tanuló tanulmányait folytathatja az intézményben. Az átvételre írásban kell jelentkezni az iskolai munkatervben meghatározott időpontig. A tanuló átvételéről az intézményvezető dönt a negyedik évfolyamon szerzett bizonyítvány alapján. Az ötödik évfolyamra jelentkező tanuló választ a lehetséges programokból, mely választás a felső tagozaton végig kötelező.

Az ötödiktől eltérő évfolyamokra való átvételről – az adott iskola és az intézményünk pedagógiai programjának, valamint tantervének egybevetése után – az intézményvezető dönt, előírva esetleges különbözeti vizsgákat vagy beszámolási kötelezettségeket.

Külföldön végzett tanulmányok beszámításáról – meghallgatva a szakmai munkaközösségek véleményét, figyelembe véve a köznevelési törvényben megfogalmazottakat – az intézményvezető dönt.

3. Helyi tanterv

Az iskola helyi tanterve a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. XII. 21) számú EMMI rendelet 1. 2. 3. és 4. melléklete valamint a 7. melléklet 1. pontja alapján készült. Pontos megnevezésük a konkrét tantárgyi tantervekben található.

3.1. Az iskola képzési szerkezete

Az alábbi órahálók a 2015-ben felmenő rendszerben érvényes képzési struktúrára vonatkoznak. A 2015-16-os tanévben a 4. évfolyam, az általános iskolák 8. évfolyama, a hatosztályos gimnázium 10.-11.-12. évfolyama, a négy évfolyamos gimnázium 12. és az öt évfolyamos gimnázium 13. évfolyamos osztályai a kifutó kerettantervek szerint tanulnak.

3.1.1 Általános iskolai képzés

Felső tagozatban az osztályok mindegyike valamely tantárgy vagy műveltségi terület magasabb óraszámú képzését valósítja meg.

Az egyes osztályok órahálója a **Hajó utcai feladatellátási** helyen:

tantárgy/évfolyam	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam	
				4.k; n	4.m

magyar nyelv	9	3	3	2,5	2,5
magyar irodalom		5	4	4,5	4,5
idegen nyelv	---	---	2	3	3
matematika	4	5	4	4	4*
erkölcstan/ hit- és erkölcstan	1	1	1	---	---
környezetismeret	1	1	1	2	2
éneke-zene	2	2	2	1,5	1,5
vizuális kultúra	2	2	2	1,5	1,5
technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1,5	1,5
testnevelés és sport	5	5	5	5	5
informatika	---	---	---	1	1

A felső tagozatos osztályok jelölése:

k: művészeti osztály
m: matematika tagozatos osztály
n: német nyelv tagozatos osztály

Tantárgy	5. évfolyam		
	k	m	n
magyar nyelv és irodalom	4	4	4
idegen nyelvek	3	3+0,5	3+1
matematika	4	4+0,5 1 ó. bontva	4
erkölcstan	1	1	1
történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
természetismeret	2	2	2
éneke-zene	1	1	1
hon- és népismeret	1	1	1
vizuális kultúra	1+1	1	1
informatika	1	1	1
technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1
testnevelés és sport	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1
szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
rendelkezésre álló órakeret	28	28	28

Tantárgy	6. évfolyam		
	k	m	n
magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	4+0,5
idegen nyelvek	3	3+0,5	3+1
matematika	3+1	3+1+0,5 1 ó. bontva	3+1
erkölcstan	1	1	1
történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
természetismeret	2+0,5	2+0,5	2+0,5
éneke-zene	1	1	1

vizuális kultúra	1+ 1	1	1
informatika	1	1	1
technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1
testnevelés és sport	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1
szabadon tervezhető órakeret	3	3	3
rendelkezésre álló órakeret	28	28	28

Tantárgy	7. évfolyam		
	k	m	n
magyar nyelv és irodalom	3+1	3+1	3+1
idegen nyelvek	3	3	3
matematika	3+1	3+1 2ó. bon.	3+1
erkölcstan	1	1	1
történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
fizika	2	2	2
kémia	1+0,5	1+0,5	1+0,5
biológia-egészségtan	2	2	2
földrajz	1+0,5	1+0,5	1+0,5
ének-zene	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1
informatika	1	1	1
technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1
testnevelés és sport	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1
szabadon tervezhető órakeret	3	3	3
rendelkezésre álló órakeret	31	31	31

8. évfolyam

Tantárgy	8.k	8.m	8.n
magyar	4,5	4,5	4,5
történelem	2,5	2,5	2,5
angol	3	3,5	---
német	3	---	4
matematika	4	4,5 1 ó. bontva	4
informatika	1	1	1
biológia	2	2	2
földrajz	2	2	2
fizika	2	2	2
kémia	2	2	2
ének	1	1	1
rajz	1,5	1	1
technika	0,5	0,5	0,5
testnevelés	5	5	5

ofői	1	1	1
összesen	32	32,5	32

Az egyes osztályok órahálója a **Kossuth utcai feladatellátási** helyen:

évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	8			
Magyar nyelv		4	3	3
Magyar irodalom		4	5	5,5
Történelem				
Idegen nyelv I.		1,5	2	3
Idegen nyelv II.				
Matematika	5	5	5	5
Környezetismeret	1	1	1,5	1,5
Természetismeret				
Biológia				
Fizika				
Kémia				
Földrajz				
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma				
Technika és életvitel	1	1	1	1
Informatika				
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Ének-zene	2	2	2	2
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki				
Összesen	25	26,5	27,5	29

Két idegen nyelv osztály	5.	6.	7.	8.
	Magyar nyelv	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Idegen nyelv I.	4	4	4	4
Idegen nyelv II.	2	2	2	2
Matematika	4	3,5	3,5	3,5
Környezetismeret				
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2

Földrajz			1,5	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma	1			
Technika és életvitel	1,5	1,5	1	
Informatika	1	1	1,5	1,5
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	31	29,5	34	34

informatika osztály				
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv	2	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Idegen nyelv I.	4	4	4	4
Idegen nyelv II.				
Matematika	4	3,5	3,5	3,5
Környezetismeret				
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma	1			
Technika és életvitel	1,5	1,5	1	
Informatika	2	3	3	3
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	30	29,5	33,5	33,5

Humán osztály				
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv	2,5	2,5	2,5	2,5
Magyar irodalom	2,5	2,5	2,5	2,5
Történelem	3	3	3	3
Idegen nyelv I.	4	4	4	4
Idegen nyelv II.				
Matematika	4	3,5	3,5	3,5

Környezetismeret				
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma	1			
Technika és életvitel	1,5	1,5	1	
Informatika	1	1	1,5	1,5
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	31	29,5	34	34

Általános osztály	5.	6.	7.	8.
	Magyar nyelv	2	2	2
Magyar irodalom	2,5	2,5	2,5	2,5
Történelem	2	2	2	2
Idegen nyelv I.	4	4	4	4
Idegen nyelv II.				
Matematika	4,5	4	4	4
Környezetismeret				
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma	1			
Technika és életvitel	1,5	1,5	1	
Informatika	1	1	1,5	1,5
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	30	28,5	33	33

Matematika osztály	5.	6.	7.	8.
	Magyar nyelv	2	2	2

Magyar irodalom	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Idegen nyelv I.	4	4	4	4
Idegen nyelv II.				
Matematika	5	5	5	5
Környezetismeret				
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Dráma	1			
Technika és életvitel	1,5	1,5	1	
Informatika	1	1	1,5	1,5
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	30	29	33,5	33,5

3.1.2. Gimnáziumi képzés

- A 2014/15. tanévtől 25 osztályban: 12 hat, 8 négy évfolyamos, és 5 nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztályban folyik gimnáziumi képzés. A demográfiai helyzetnek és a partneri igények változásának megfelelően struktúraváltásra sor kerülhet.
- A hat évfolyamú szerkezetben évfolyamonként egy-egy humán, illetve reál tanulócsoporthat szervezünk. A négy évfolyamú szerkezetben minden osztály két tagozatos csoportra bomlik. Így évfolyamonként egy osztályban egy-egy jogi-kommunikációs, gazdasági, a másik osztályban egy-egy műszaki és egészségügyi tagozatú tanulócsoporthat működik.
- A tagozat jellegének megfelelő tantárgyakat eltérő óraszám esetén a tagozatnak megfelelő csoportbontásban tanítjuk.
- Az idegen nyelvek tanítása az azonos óraszámú és szintű csoportokban horizontálisan szerveződik.
- **A képzési idő:** 6, 4, illetve 1+4 tanév
- A helyi tanterv nem tartalmaz a kerettantervben kötelezően előírtakon kívül más tantárgyat.
- A helyi tanterv további órákat egyik évfolyamon sem ír elő a kötelező óraszámok fölött.
- A szabadon tervezhető órák terhére a tagozatnak megfelelő tantárgyakat, illetve a hatosztályos képzésben az érettségi tantárgyakat erősítjük.
- Az utolsó két évfolyamon szabadon választható tanórák fakultációs rendszerben a továbbtanulásra készítik fel.

A 2013/14-es tanévben a jogszabálynak megfelelően átalakított új program alapján az egyes évfolyamok képzési struktúrája a túloldalon lévő táblázat szerint alakul.

Jelmagyarázat:

T: A 2010-től bevezetett helyi pedagógiai program szerint

U: A 2013-tól érvényes helyi program szerint

Alatta a tanulmányaikat a 2013/14 tanévben vagy azután kezdő csoportok, illetve a jelenlegi 9.Ny osztály órahálójalálható.

osztály↓ Tanév →	2015/16.	2016/17.	2017/18.
hatosztályos 7. évfolyam	U	U	U
hatosztályos 8. évfolyam	U	U	U
9. Ny	U	U	U
hatosztályos 9. évfolyam	U	U	U
9. C és .D	U	U	U
9.E	U	U	U
hatosztályos 10. évfolyam	T	U	U
10.C és 10.D	U	U	U
10.E	U	U	U
hatosztályos 11. évfolyam	T	T	U
11.C és 11.D	U	U	U
11.E	U	U	U
hatosztályos 12. évfolyam	T	T	T
12.C és 12.D	T	U	U
12.E	-	U	U
13.E	T	-	-

HATOSZTÁLYOS						
	7. évf	8. évf	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	3	4	4	4	4	5
1. nyelv	4	4	5	4	4	3
2. nyelv	2	2	4	4	4	4
matematika	3	3	4	4	3	3
tört, társ és állpolg. ism.	2	2	2	3	3	3
erkölcstan	1	1				
etika					1	
fizika	1,5	1,5	2	2	2	
kémia	1,5	1,5	2	2		
biológia	1,5	1,5		2	2	2
földrajz	1,5	1,5	2	2		
ének	1	1	1	1		
vizuális	1	1	1	1		
dráma, mozgókép			1			
művészet					2	2
informatika	1	1	1	1		
életvitel	1					1
testnevelés	5	5	5	5	5	5
ofő	1	1	1	1	1	1
fakt 1					2	3
fakt 2					2	3

szabad	0	0	0	0	0	0
elosztott	31	31	35	36	35	35
max	31	31	35	36	35	35

Nyelvi előkészítő tehetséggondozó osztály					
	Ny. évf	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	1,5	4	4	4	4
1. nyelv	11	5	5	5	5
2. nyelv	7	5	5	3	3
matematika	2	3	3	3	3
etika				1	
tört, társ és állpolg. ism		2	2	3	3
fizika		2	2	2	
kémia		2	2		
biológia			2	2	2
földrajz		2	2		
ének		1	1		
vizuális		1	1		
dráma, mozgókép		1			
művészet				2	2
informatika	3,5	1	1		
életvitel					1
testnevelés	5	5	5	5	5
ofő		1	1	1	1
fakt1				2	3
fakt2				2	3
szabad		0	0	0	0
elosztott	30	35	36	35	35
max		35	36	35	35

JOGI-KOMMUNIKÁCIÓS csoport				
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	5	5	6	7
1. nyelv	5	4	4	3
2. nyelv	3	4	4	5
matematika	3	3	3	3
etika			1	
tört, társ és állpolg. ism.	3	3	5	6
fizika	2	2	2	
kémia	2	2		
biológia		2	2	2
földrajz	2	2		
ének	1	1		
vizuális	1	1		
dráma, mozgókép	1			
művészet			2	2
informatika	1	1		
életvitel				1
testnevelés	5	5	5	5

ofő	1	1	1	1
szabad	0	0	0	0
elosztott	35	36	35	35

KÖZGAZDASÁGI csoport				
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	4	4	4	4
1. nyelv	5	4	4	3
2. nyelv	3	4	4	5
matematika	4	4	5	6
etika			1	
tört, társ és állpolg. ism	3	3	5	6
fizika	2	2	2	
kémia	2	2		
biológia		2	2	2
földrajz	2	2		
ének	1	1		
vizuális	1	1		
dráma, mozgókép	1			
művészet			2	2
informatika	1	1		
életvitel				1
testnevelés	5	5	5	5
ofő	1	1	1	1
szabad	0	0	0	0
elosztott	35	36	35	35
max	35	36	35	35

MŰSZAKI csoport				
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	4	4	4	4
1. nyelv	5	4	4	3
2. nyelv	3	4	4	5
matematika	4	4	5	6
etika			1	
tört, társ és állpolg. ism	2	2	3	3
fizika	3	3	4	3
kémia	2	2		
biológia		2	2	2
földrajz	2	2		
ének	1	1		
vizuális	1	1		
dráma, mozgókép	1			
művészet			2	2
informatika	1	1	1*	1*
életvitel				1
testnevelés	5	5	5	5
ofő	1	1	1	1
szabad	0	0	0	0
elosztott	35	36	35	35
max	35	36	35	35

A *-gal jelölt órák először a 2015-16. tanévre beiskolázott csoportra vonatkoznak felmenő rendszerben.

EGÉSZSÉGÜGYI csoport				
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
magyar	4	4	4	4
1. nyelv	5	4	4	3
2. nyelv	3	4	4	5
matematika	3	3	3	3
etika			1	
tört, társ és állpolg. ism	2	2	3	3
fizika	2	2	2	
kémia	2	3	3	3
biológia	2	3	3	5
földrajz	2	2		
ének	1	1		
vizuális	1	1		
dráma, mozgókép	1			
művészet			2	2
informatika	1	1		
életvitel				1
testnevelés	5	5	5	5
ofő	1	1	1	1
szabad	0	0	0	0
elosztott	35	36	35	35
max	35	36	35	35

A fenti órahálókbán a színezett cellák az osztály speciális képzési jellegét kifejező tantárgyi óraszámokat jelöli.

3.2. A tankönyvek, oktatási segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolában alkalmazható **tankönyvek, segédletek** kiválasztásakor a jogszabályok adta kereteken belül érvényesül a pedagógusok szakmai, módszertani önállósága. Bár hasznos, ha az azonos évfolyamok párhuzamos csoportjai azonos tankönyvcsaládot használnak, a tagozati specializáció indokolja a különbözőséget. Az alkalmazható tankönyvek listájának összeállítása a szakcsoportok feladata, felelőssége. Ehhez a szakcsoportok kidolgozzák saját, tantárgy-specifikus kritériumrendszerüket. A tankönyvek kiválasztásakor figyelembe kell venni, hogy azok tartalmukban és szemléletükben, az alkalmazandó módszertani eljárásokat tekintve illeszkedjenek a HPP nevelési és képzési céljaihoz. Csak azok a mindenkor érvényes, **jóváhagyott tankönyvjegyzékben** szereplő tankönyvek alkalmazhatók, amelyek alkalmazkodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, amelyek alkalmasak az itt zajló tehetséggondozó és felzárkóztató munka segítésére, és igazodnak a tagozatok és orientációk speciális fejlesztési követelményeihez. Célszerű előnyben részesíteni a több évfolyam tananyagát egységes szemléletben tárgyaló tankönyvcsaládokat, az azonos tartalmú és minőségű tankönyvek esetében pedig az olcsóbbakat. Bizonyos tantárgyak esetében különösen fontos lehet, hogy a tankönyvcsalád tartalmazza az alaptankönyv szemléletének megfelelő segédleteket, esetleg tanári segédleteket is. Az érvényes tankönyvjegyzéken nem szereplő tankönyvek kiválasztásakor iskolai engedélyezési eljárás szükséges. A tankönyvrendelés a 20/2011. és a 16/2013. EMMI rendelet alapján történik.

Azok számára, akik jogszabályi előírás alapján térítésmentesen kapják tankönyveiket, a tankönyveket az iskolai könyvtárból történő kölcsönzéssel biztosítjuk.

A **taneszközökre vonatkozó** beszerzési ütemterv összeállítása, illetve további kiegészítése a következő elvek szerint történik:

- az új beszerzések során törekszünk a taneszköz-készlet korszerűsítésére;
- a céljaink megvalósításához a leghatékonyabb eszközöket választjuk;
- törekszünk az informatikai modernizálásra;
- figyelemmel vagyunk a tanulói aktivitást és az interaktív megismerést szolgáló eszközök elfogadtatására;
- ahol ez tartalmilag és módszertanilag ajánlatos, és költségvetési többletkiadás nélkül megvalósítható, törekszünk taneszközkészletek és egymásra épülő taneszköz-sorozatok beszerzésére.

3.3 A NAT által megfogalmazott pedagógiai célok

Kívánatos, hogy a tanuló

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A Nat-ban megfogalmazott fenti feladatok nem tantárgyhoz kötődőek, a megvalósításukat szolgáló tevékenységet minden pedagógustól elvárjuk, tanórán és tanórán kívül egyaránt.

Az iskolai **ünnepségek** szervezésénél törekszünk arra, hogy

- az közösségi élményként funkcionáljon;
- lehetőség szerint a tanulók cselekvő részvételével valósuljon meg;
- a korosztálynak megfelelő forma választásával személyesen átélhetővé tegye a nemzethez, a történelmi múltához való viszonyt;
- az alkalmakat a tanulók jó teljesítményének nyilvánossá tételére is felhasználjuk, ezzel követendő példát állítva, segítve az önértékelést, és erősítve az iskolához kötődést.

A **diákönkormányzat** működését nem csak az arra kijelölt patronáló tanár segíti, hanem a tantestület minden tagja az adott területen, programon betöltött szerepe szerint. A diákönkormányzat működését úgy tekintjük, mint az állampolgári szerep gyakorlásának lehetőségét.

A **közösségi szolgálat** iskolai szintű szervezésénél a következő szempontokat érvényesítjük:

- Megfelelően sok intézménnyel, szervezettel kötünk keretmegállapodást annak érdekében, hogy tanulóink számára tényleges választási lehetőséget biztosítsunk.
- Az iskola által hangsúlyosan kínált lehetőségek illeszkedjenek tanulóink továbbtanulási irányultságához (könyvtári munka, levéltári munka, egészségügyi intézmények, botanikus kert, Vöröskeresztes tevékenység, ...)

- A törvény adta lehetőségek szerint a tevékenységgel az intézményhez, közvetlen környezethez való ragaszkodást erősítjük, annak védelmét, alakítását várjuk el.
- Az önkéntes tevékenységet a közösségi kapcsolatok erősítési lehetőségeként is értelmezzük.
- A bevezető és értékelő megbeszéléseken a felelős gondolkodás, az empátia, az önzetlenség belső tulajdonsággá válását kívánjuk segíteni, erősíteni.
- A közösségi szolgálatot az iskolában az azzal megbízott pedagógus koordinálja, az operatív munkában az illetékes osztályfőnökök segítik.
- A közösségi szolgálatot az iskola elsősorban a következő területeken szervezi: egészségügyi, oktatási, kulturális és közösségi, sport és egyéb közös tevékenység sajátos nevelési igényű, idős vagy óvodás személyekkel.
- A tanulók a közösségi szolgálat megkezdése előtt jelentkezési lapot töltenek ki, melyen megjelölik a választott tevékenysége (ke)t.
- A tevékenység dokumentálása az iskola honlapjáról letölthető formanyomtatványon történik.
- Az elvégzett tevékenységet a megbízott pedagógus folyamatosan, az osztályfőnök félévenként az elektronikus naplóban, év végén a bizonyítványban és a törzslapon vezeti.
- Az 50 óra közösségi szolgálat teljesítéséről az intézményvezető igazolást állít ki.

Osztálykirándulásainkat részben közösség-építő tevékenységként, részben Magyarországgal, a magyar nemzet értékeivel való ismerkedésként értelmezzük.

Pályázatokon való részvétel és az **iskolán kívüli lehetőségek** igénybevétele alkalmával

- törekszünk olyan szakköri foglalkozások, alkalmak biztosítására, mely az általunk tanított tantárgyak tartalmain túl a gyakorlati életben való eligazodást segíti (pl. pénzügyi ismeretek, közösségi szolgálat)
- Keressük a lehetőségeket arra, hogy minél több tanuló középiskolás éve alatt kapcsolatba kerüljön azzal a tudományterülettel, felsőoktatási intézménnyel, mely a továbbtanulása szempontjából meghatározó (együttműködés a Debreceni Akadémiai Bizottsággal és a Debreceni Egyetemmel).

Valamennyi évfolyamon a nevelés-oktatás során alapvető feladat a tanulás iránti belső motiváltság kialakítása.

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Az egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése végigköveti az általános iskola nevelési szakaszait. Az alsó tagozat első két évében, az ebben az életkorban különösen jelentkező egyéni különbségeket kell megfelelően kezelni.

Mivel nincs két egyforma gyermek, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Esetenként a szükséges módszereket kombinálni kell.

A megfelelő pozitív légkör megteremtésével átsegítjük a kisdíjakokat az iskolakezdéssel járó szorongásos időszakon.

A szülőkkal való szoros kapcsolattartás lehetővé teszi a közös szabályrend kialakítását, mely könnyebbé teszi a gyermekek számára az új, az óvodai rendnél szorosabb napirend, házirend megismerését, elfogadását.

A 3-4. évfolyamon hangsúlyosabbá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Különböző tanulási stratégiák megválasztásánál figyelembe kell venni az egyéni képességeket.

Ebben a korszakban már jól felismerhetők a tanulási nehézséggel rendelkező tanulók problémái, és jól diagnosztizálható a tehetséges tanuló is. Mindkét, eltérő igényű csoport fejlesztését szakvizsgázott pedagógusok végzik iskolánkban.

A felső tagozat (5-8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. A már megalapozott kompetenciák bővítése, életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása történik, mely felkészíti a tanulókat a sikeres középiskolai felvételre, pályaválasztásra.

A kulcskompetenciákat úgy értelmezzük, mint azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teszi az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Az egyes tantárgyak NAT szerinti, kompetencia alapú képzési programját, az előírt tananyagát, követelményeit és oktatási segédleteit a külön megjelenített tantárgyi programok tartalmazzák.

3.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik.

3.5. A választott tárgyak, foglalkozások

Fakultáció

- Az általános iskolai képzésben az adott osztályok órahálója kötött, fakultáció, extra tantárgy választására tanórai keretekben nincs lehetőség.
- A hat évfolyamos gimnáziumi képzésben, valamint a nyelvi előkészítő évfolyammal induló képzésben résztvevők számára az utolsó két évfolyamon fakultációt szervezünk, melynek célja a továbbtanulásra való felkészítés.
- Egy tanuló egy fakultációt kötelezően, egyet pedig szabadon választhat.
- A fakultációs csoportok megfelelő számú jelentkezés esetén jönnek létre.
- Az emelt szintű érettségire való felkészülés lehetőségét kínáljuk magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, fizikából, biológiából, kémiából és informatikából.
- A rendelkezésre álló információk alapján a fakultációk struktúráját, órarendbe illesztésének lehetőségeit és a tárgyat tanító tanárok lehetséges személyét az intézményvezető március hónapban az érintett tanulók tudomására hozza, jelezve, hogy a változás lehetősége fennáll. A pedagógus személyének megválasztására csak

azon fakultációknál van lehetőség, amelyeknél az adott évfolyamon, azonos programmal több csoport is indul.

- A tanulók április 15-ig az iskola által szerkesztett jelentkezési lapon jelzik választásukat, melyet a szülő aláírása hitelesít.
- A jelentkezések alapján a csoportok indításáról az intézményvezető dönt.
- A fakultációs csoport tanárának személyéről a tantárgyfelosztás véglegesítésekor, azaz augusztus 15-ig dönt az intézményvezető.
- A tanulónak - indokolt esetben - a soron következő tanév szeptember 5-ig egy alkalommal joga van fakultációs jelentkezésének módosítását kérni.

Szakkör

- Az iskolai szakkörök heti óraszama és meghirdetési köre a szakköri célok által meghatározott.
- Egy tanuló tetszőleges számú szakkörnek tagja lehet, amennyiben azok időben összeegyeztethetők.
- A szakköri csoportok megfelelő számú jelentkezés esetén jönnek létre.
- A szakkörök indítását az azt vezető pedagógusok kezdeményezik.
- A diákok kezdeményezésére is indítható szakkör, ennek vezetőjéről az intézményvezető dönt.
- A jelentkezések alapján a csoportok indításáról az intézményvezető dönt.
- A tanulónak - indokolt esetben - a soron következő tanév szeptember 15-ig egy alkalommal joga van szakköri jelentkezésének módosítását kérni.

3.6. Az érettségire való felkészítés

Az iskola vállalja a középszintű érettségire való felkészítést minden, a helyi tantervében szereplő önálló tantárgy esetében az órarendi keretek között.

A tanuló akkor jelentkezhet érettségi vizsgára, ha az adott tantárgy helyi tantervi követelményeinek teljesítését a bizonyítványba beírt osztályzattal igazolni tudja.

Az intézmény az emelt szintű érettségire való felkészítést magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, kémia, biológia tantárgyakból a tagozatos és a fakultációs keretek között vállalja.

Az egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű témaköreit a **tantárgyi tantervek** tartalmazzák.

3.7. A tanulók munkájának ellenőrzése

Bár a tanárnak joga van a módszertani önállóságra és az osztályzatok megállapítására, ugyanakkor kötelessége, hogy az ellenőrzés során is alkalmazkodjon a **konkrét pedagógiai szituációhoz, a tanuló egyéni helyzetéhez**. A módszertani **szabadságban korlátot szab** a követelmények teljesítése, a módszertani alapelvekhez való ragaszkodás, pl. a szóbeli és írásbeli ellenőrzés arányosságának megtartása.

A kiszámíthatóság érdekében szem előtt tartjuk a ciklikusság elvét: év eleje, félév, év vége; témák, témakörök, összefoglalások. A tantárgyak speciális programjaiban rögzítjük a követelményeket, az értékelési kritériumokat, és ezeket közre is adjuk.

3.7.1. A tanulói teljesítmények értékelésének alapelvei

- Az ellenőrzési, értékelési munkában alapelveként tartjuk számon, hogy **rendszeres**, korrekt, érvényes és megbízható legyen. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy **sokoldalú értékelési rendszer** legyen jelen az iskolában, **változatos** értékelési **formákkal** dolgozzunk.

- Kötelességünknek tartjuk, hogy az értékelés feleljen meg a tanulók **életkori sajátosságainak**, a tantárgy jellegének.
- Elismerjük a szaktárgyi és tanári autonómiát, de elvárjuk **a tanulók teherbírásának** figyelembevételét.
- Tiszteletben tartjuk a tanulók **személyiségi jogait**, az értékelés eredményét, a minősítést csak azokkal tudatjuk, akiket illet.
- Tantárgytól függetlenül minden pedagógusnak kiemelt figyelmet kell fordítania a szép, **helyes beszéd** tanítására, a kifejezőkészség, az **előadói készség** fejlesztésére.
- A **tanár szerepét** abban látjuk, hogy **összehangolja** az értékelés célját és funkcióját, ezeket egyértelműen és világosan jelezze a tanulóknak.
- Az értékelés a tanulási folyamatban együttműködő szereplők hatékony kapcsolattartásának is legyen eszköze.
- Törekszünk a **szóbeli és írásbeli értékelés egyensúlyának** megteremtésére, és alapkövetelményként fogadjuk el a **rendszeres szóbeli számonkérést**.
- Feladatunknak tartjuk a sztenderd eszközök (hagyományos feleltetés, tesztek) alkalmazása mellett a folyamatosan fejlődő **módszerapparátusok** (projektmódszer, kompetenciamérés) nyomon követését.

Az értékelés iskolai rendszerként funkcionál, de annak szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel.

Minden pedagógus kötelessége, hogy a megfelelő ciklus elején a tanulók számára világossá tegye a követelményeket, ismertesse az alkalmazott értékelési formákat, elkülönítse az értékelési funkciókat, felvázolja az elérendő kompetenciákat.

Az **értékelést, mint viszonyítást** értelmezzük, ami két szempontot juttat érvényre: egyrészt a követelményekkel való összevetést (kritériumorientált), másrészt társakhoz vagy a tanuló korábbi teljesítményéhez, azaz a saját lehetőségeihez való viszonyítást. (normaorientált).

Az értékelés szolgálja a tanuló önértékelésének, tanulási motivációjának fejlődését is, adjon útmutatást az egyén fejlesztésének stratégiájához. A **fejlesztő értékelés** lényegi vonása a **folyamatosság és változatosság**.

A **nem verbális kvalitatív** értékelési forma sok esetben spontán reakció még a tanórán is. Törekszünk arra, hogy ilyen megnyilvánulásaink ne legyenek elutasítóak, hanem pozitív tartalmúak. A hagyományosan jó tanár-diák kapcsolatra építve igyekszünk ezeket a tudatosan alkalmazott eszköztárunkba illeszteni.

A **metakommunikációval megerősített szóbeli értékelést** fontosnak tartjuk, tanórán és tanórán kívül is alkalmazzuk. Az ilyen típusú értékelésben kerüljük az általánosítást, azt tartjuk helyesnek, ha személyre és helyzetre szabottan hangzik el.

A **szöveges írásbeli értékelést** a kötelező eseteken (pl. pályázat, érettségi dolgozat) túl is szorgalmazandónak tartjuk. Írásbeli munka értékelésekor hibajelző, iránymutató, illetve megerősítő szerepet szánunk neki.

Általában az értékeléstől elvárjuk, hogy

- vegye figyelembe az érzékszervek fejlettségi állapotát, az egyéni különbségeket.
- tartalmazza
  - a tanuló tanuláshoz való viszonyát,
  - a gondolkodási műveletekben való gyakorlottságot,
  - az iskolai tevékenységek szabályainak követését,
  - az ismeretek követelményeknek megfelelő alkalmazását.
- tartalmazzon javaslatokat ezek fejlesztésére.
- vegye figyelembe a tanulók, szülők véleményeit, megjegyzéseit, meglátásait

A szaktárgyi teljesítmények értékelési formája az iskola **jutalmazási rendszerének** is **része**, melynek kifejtését külön dokumentum rögzíti.

A fejlesztő és szummatív funkcióban az értékelés hangsúlyos formájának az **évközi érdemjegyet és a perióduszáró osztályzatot tartjuk.**

3.7.2. Alkalmazott értékelési formák

A. Szöveges értékelés

Az 1. évfolyam tanulói félévkor és év végén, a 2. évfolyam tanulói félévkor szöveges értékelést kapnak.

Ez a tanév során folyamatosan, a félévek végén összegző módon történik, és a magatartásra, szorgalomra, ill. a tanulmányi fejlődésre vonatkozó megállapításokat tartalmazza. Kiemeli a kiváló (tantárgyi dicséret, dicséret) és az esetleges gyenge teljesítményt.

Ez az értékelés kifejezi, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

Ez utóbbi esetben a szülő tájékoztatást kap arról, hogy milyen jellegűek a lemaradások, és a felzárkóztatáshoz melyek a további lehetőségek.

A szülők tájékoztatása a tájékoztató füzet, az értékelő lapok segítségével fogadóórákon, szülői értekezleteken, szükség esetén egyéb formában valósul meg.

B. Értékelés évközi érdemjeggyel

A 2. évfolyam második félévétől a tanulmányi teljesítményt érdemjeggyel osztályozzuk. Évközi érdemjegyeket a következő értékelési szituációkban és formákban lehet szerezni:

a) A tanórán

- szóbeli felelet aktuális leckéből (max. 10 perc),
- szóbeli felelet házi feladatból (max. 10 perc).

A tantárgy adta lehetőségek kihasználásával rendszeresen feleltetünk szóban, melynek témája az elmúlt 1-2 óra anyaga, esetleg néhány ismétlő kérdéssel. Az értékeléskor figyelembe vesszük a szakmaiságot, az előadásmódot és a tanuló egyéni adottságait. A diszlexiás, diszgráfiás tanuló számonkérésénél ez a mód a hangsúlyosabb. Törekszünk összefüggő feleletek inspirálására, de a számonkérés kérdések alapján is történhet.

- Írásbeli felelet aktuális leckéből (max. 15-20 perc),
- témazáró dolgozat.

Az írásbeli formáját tekintve tesztek, feladatlapok kitöltését és az esszéírást alkalmazzuk. A hagyományos írásbeli kérdésseltevés mellett a képességmérő feladatok is nagy szerepet kapnak.

A fenti ellenőrzési-értékelési formák alkalmazásával párhuzamosan – pótló, javító írásbeli feleltetés kivételével - akkor sem kerül sor új anyag feldolgozására, ha a számonkérés csak az osztály egy részét érinti.

- Gyakorlati tevékenység: önálló vagy kiscsoportos irányított tevékenység (pl. mérés, forrásanyag feldolgozás, munkadarab készítés, projekt), Ennek kritériumait a szaktanárok egymás között egyeztetik. A tanulók, tanulócsoporthoz által készített projekt-munkák értékelésénél a tartalmat, a formát és az előadásmódot vesszük figyelembe
- tanórai aktív közreműködés.

b) A tanórán kívül

- Iskolánk diákjai nagy számban vesznek részt különböző szintű versenyeken. Támogatjuk és a szaktanár megítélésére bízunk, hogy az ezeken elért eredmények érdemjegyben manifesztálódjanak.
- Önállóan vállalt, illetve kötelezően elkészített kutató vagy gyűjtőmunka, házi dolgozat is értékelhető érdemjeggyel.
- Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának időbeli és mennyiségi korlátait nem fogalmazzuk meg. A feladatok legyenek alkalmasak az órán feldolgozott tananyag gyakorlására, elmélyítésére. Viszont nem lehet felhasználni az időhiány miatt, az óráról kimaradt új ismeretek feldolgoztatására. A feladatokban lehessen érvényesíteni a tanulók differenciált foglalkoztatását.

3.7.3. Az érdemjegyekről

A tanulók tantárgyi teljesítményét nagyrészt a hagyományos **ötfokozatú skála** érdemjegyeivel minősítjük az egyes tantárgyakból. A minősítés alapja a **teljesítménynek a tantervi követelményekkel való összevetése**. Az érdemjegyadás szerepét abban látjuk, hogy ellenőrizze az előrehaladást, segítse az önértékelés képességének kialakulását.

A fenti elvek és a tantárgyak jellegéből adódó különbözőségeik kizárják az egyes érdemjegyek abszolút kategorizálását. Iránymutatásként a következőket fogadjuk el:

A jeles (5) minősítés önállóan megfogalmazott, megbízható ismereteket és alkalmazni tudást jelentsen, de adja meg a hibázás lehetőségét.

A jó (4) minősítés a hiányosságok ellenére is kielégítő ismereteket takarjon.

A közepes (3) minősítés a felszínes, rendszertelen ismereteket és/vagy segítséget igénylő alkalmazási képességet jelezz.

Az elégséges (2) minősítés a követelményeknek való minimális megfelelést jelentse.

Az elégtelen (1) minősítés a továbbhaladáshoz szükséges minimum hiányát jelentse.

Pedagógiai meggyőződésünk szerint sem lehet az érdemjegy fegyelmező eszköz.

Az erkölcsstan tantárgyra a többivel azonos értékelési mód érvényes. A hit- és erkölcsstan oktatást választók szintén osztályzatot kapnak, az értékelés az adott egyház belső szabályzata alapján történik.

Az iskolában gyakorlatot teljesítő tanárjelöltek tevékenységének is része az értékelés. A tanítás során az általuk adott érdemjegyeket **elfogadjuk**, érvényesnek tekintjük.

A tanulóknak és a szülőknek törvény adta joguk a tanuló eredményeiről való **folyamatos tájékozódás**. Ezt biztosítandó a tanár a **szóbeli** felelettel szerzett érdemjegyekről **azonnal, írásbeli** munkára kapott minősítésről **10 munkanapon belül** tájékoztatást ad, azokat a naplóba bejegyzi. Az ellenőrzőbe való bejegyzés a tanuló kötelessége. E téren tanácsos az osztályfőnök ellenőrző tevékenysége.

Ha egy tanuló munkájában tartósan teljesítményromlást tapasztalunk, kötelességünknek érezzük a szülő célzott értesítését.

3.7.4. A félévi és tanév végi osztályzatokról

A tanulók teljesítményét félévkor és év végén osztályzatokkal értékeljük minden tantárgyból. Az osztályzatokat az évközi érdemjegyek figyelembevételével a szaktanár állapítja meg. Az egész féléves, éves tananyagból történő számonkérést megfelelően tartjuk osztályozó vizsgák alkalmából, de az évközi érdemjegyek helyett ilyen módon szerzett minősítést a folyamatos munka kívánalmával ellentétesnek ítélnénk, szakmailag és pedagógiailag nem tartjuk relevánsnak. Az osztályzatok kialakításához félévente legalább annyi érdemjegy szükséges, amennyi eggyel meghaladja a tantárgy heti óraszámát, de

minimum három. Kivételt képeznek ez alól a projektoktatás keretében tanított tárgyak, melyek értékelése a projektprogram leírásában szerepel.

A szaktanár belátására bízunk az érdemjegyek súlyozását, de elvárás, hogy a tanulók előzetesen ismerjék ennek módját.

Az év végi minősítés alapja a helyi tantervben megfogalmazott célok teljesítése. Ezeket tekintjük a továbbhaladás feltételeinek. Az évközi érdemjegyeknek a formatív értékelés során erre vonatkozóan kell visszajelzést adnia.

A félévi minősítést helyzetjelentésnek tekintjük, év végén az egész tanévi teljesítményt értékeljük, de különös hangsúlyt helyezünk a teljesítményben megnyilvánuló tendenciára.

Az osztályban tanító tanárok testülete áttekinti a tanulók osztályzatait, dönt a továbblépésről. Az osztályzat az érdemjegyek átlagától a tanuló számára hátrányosan nagymértékben (0,7 – 1) nem térhet el. Ha ez az elv sérül, a testület tájékoztatást kérhet a szaktanártól ennek okáról. Nem megalapozott indoklás esetén a testület módosíthatja az osztályzatot. Az érdemjegyek átlagától a tanuló számára kedvező eltérés nem igényel indoklást.

Tantárgyi dicsérettel adott jeles osztályzat esetén az bizonyítványban a **kitűnő** minősítést írjuk.

3.7.5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanuló **magatartását** és **szorgalmát**, **neveltségi szintjét** az osztályában tanító tanárok folyamatosan figyelemmel kísérik, megfigyeléseiket megosztják az osztályfőnökkel. A tanuló magatartásában és szorgalmában bekövetkező negatív változás esetén az osztályfőnök segítő szándékkal konzultál a tanulóval, a kollégákkal, az osztály diákönkormányzatával, és szükség esetén természetesen a szülőkkel.

A tanuló magatartását és szorgalmát az adott osztályban tanító tanárok a félévi, ill. tanév végi osztályozó konferencián értékelik. A hagyományos négyfokozatú skála érdemjegyeivel való minősítés az osztályfőnök javaslatára, véleménykülönbség esetén szavazással, egyszerű szótöbbséggel történik. A döntést előkészítő munkája során az osztályfőnök meghallgatja a tanuló és a diákönkormányzat véleményét is.

A magatartás értékelésének szempontjai

- az alapvető erkölcsi normák betartása;
- a tanulók egyéni megnyilvánulásai, viselkedési szokásai a különböző élethelyzetekben, különös tekintettel az alábbi személyiségjegyekre:
  - kritikai következetesség, rugalmasság
  - érzelmi fegyelmezettség, stabilitás
  - akaraterő
  - értékorientáció
  - konfliktushelyzetekben való viselkedés
  - siker, kudarcélmény feldolgozása
  - felelősségtudat
  - megbízhatóság
  - döntésre, állásfoglalásra való képesség
  - önmegvalósítás
  - empátia
  - önismeret, önértékelés, törekvés a csoport által is elfogadott énkép kialakítására
  - őszinteség
- a tanuló viszonya társaihoz és a felnőttekhez, csoportokhoz mások figyelembevételének képessége;

- az együttélés szabályainak ismerete és alkalmazása
- a tanuló viselkedése a tanítási órákon és azokon kívül:
  - beilleszkedés az osztályba, vagy egyéb szervezett csoportba, figyelembe véve a gyermek egyéniségének sajátos értékeit
  - szerepe és aktivitása az aktuális csoportokban
  - a Házirend és az iskolai szabályzatok elfogadása és betartása
  - szabálysértések (késések és igazolatlan órák)
  - részvétel a diákönkormányzat munkájában

A szorgalom értékelésének szempontjai

- a képességek szerinti tanulás: fontos ugyanannak a teljesítménynek az egyéni adottságokhoz, helyzetekhez mért megítélése;
- az értelmi „ügyesség”: a szellemi képességek mellett mindig vegyük figyelembe tanítványaink egyéni érdeklődését, hajlamát is, az adottságok mozgósításának képességét, a kitartást, a munkaszokásokat;
- eredményes tanulási módszer kialakítása
- az órai aktivitás;
- a követelményeken túlmutató, önálló ismeretszerzést igénylő feladatok vállalása
- otthoni munkavégzése, felkészülés a tanórákra
- igénye a tudás megszerzésére
- érdeklődése a tananyag iránt
- munkavégzése csoportban, társakkal
- önálló, alkotóképes tanórai tevékenység
- a tanulmányi versenyeken való részvétel
- törekvése a felzárkózásra
- felszerelésének, munkatermékeinek esztétikus formája

A magatartás és szorgalom jegyek minősítésének szabályait a házirend rögzíti.

3.8. A csoportbontások elvei

Az általános iskolai évfolyamokon a csoportbontás az alábbi tantárgyak esetében történik:

- idegen nyelv,
- számítástechnika,
- technika,
- matematika heti 1 órában a „m” osztályokban: 4-8. évfolyamon,
- szükség esetén testnevelés órán.

A csoportok kialakításának szempontjai:

A pedagógusok véleménye, tapasztalat alapján jól működő tanulócsoportok kialakítására törekszünk. A csoportbontás a felső tagozatba lépve változhat.

A gimnáziumi képzésben a csoportbontások alkalmazására a hatékonyság növelésének érdekében, technikai okokból vagy a választás lehetőségének biztosítása céljából kerül sor. A szervezés folyamán figyelembe vett alapvető szempontok: a tanulócsoport óraszámaira vonatkozó törvényi előírások; a tantestület személyi kapacitása; a feladatellátási hely helyiségeinek kapacitása; a szükséges eszközállomány darabszáma; a csoportlétszámok racionalizálása; a finanszírozás lehetősége. Csoportbontásra törekszünk: a horizontálisan szervezett nyelvoktatásban, a tagozatos csoportok tagozatjelleghoz igazodó tantárgyaiban, a fakultációs csoportokban, az informatikaoktatásban.

Az egyes tanévekben alkalmazott csoportbontásokról az intézményvezető dönt.

3.9. Az otthoni, a napközi, a tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok

A házi feladat a folyamatos tanulásra nevelésnek és az önálló tanulási képesség fejlesztésének legfontosabb és leggyakrabban alkalmazott pedagógiai eszköze.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket,
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

Formája lehet írásbeli, szóbeli és gyakorlati. A házi feladatok meghatározásakor figyelembe kell venni, és biztosítani kell a tanulók életkori sajátosságaiból adódó szabadidő szükségletet, törekedni kell a tanulók egyenletes terhelésére, s arra, hogy az otthoni munka ne veszélyeztesse a diákok számára nélkülözhetetlen pihenőidőt. Fegyelmező, büntető szándékkal házi feladatot meghatározni tilos.

A sikeres tanulói teljesítés érdekében fontos a tanítói, tanári segítségnyújtás, a pontos feladatkijelölés, egyértelmű utasítások adása.

Fontos a feladatok elvégzéséhez szükséges időtartam megállapítása, melynek meghatározásához az átlagos képességű gyerek számára szükséges időt kell figyelembe venni.

A házi feladat rendszeres ellenőrzése a pedagógus feladata.

A hétvégi vagy több napos szünetekre adott házi feladatoknál figyelembe kell venni, hogy a pihenőnapok a tanulók számára is kikapcsolódást jelentenek.

3.10. A tanuló továbbhaladása

A minimumkövetelményeket, azaz a legalább elégséges osztályzat eléréséhez szükséges ismeretanyagot az egyes tantárgyi programok tartalmazzák. A tanuló egy oktatási-nevelési szakasz magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a tanév befejeztével (augusztus 31.) minden a megelőző évfolyamra előírt tantárgyból legalább elégséges év végi osztályzatot szerzett. Különlegesen indokolt esetben a határidő intézményvezetői engedéllyel maximum két héttel meghosszabbítható.

A tanuló egy adott évfolyam anyagából akkor tehet osztályozó vizsgát, ha a megelőző évfolyamokon osztályzatot szerzett. Ez alól kivétel, ha több egymást követő évfolyam anyagából ugyanazon vizsgaidőszakban tesz vizsgát. A magasabb évfolyamon szerzett vizsgajegy csak a megelőző évfolyamra vonatkozó sikeres vizsga esetén érvényes.

Ha a tanuló tagozatos képzésben vesz részt, akkor a tagozatos órahálóban előírt évfolyamokon és tantárgyakból kell év végi osztályzattal rendelkeznie a továbbhaladáshoz, illetve tanulmányai befejezéséhez, az érettségi vizsgára jelentkezéshez.

Ha a tanuló kötelezően választott fakultáció keretében tanul egy tantárgyat, akkor annak óraszámja és tananyaga a tanuló képzési programjának része, a továbbhaladás és a tanulmányok befejezése szempontjából kötelező tantárgy.

Ha a tanuló valamely tantárgyból valamely évfolyam anyagából sikeres osztályozó vizsgát (majd esetleg érettségit) tett, mentesül a megfelelő tantárgyi tanórák látogatásának kötelezettsége alól a megfelelő évfolyamon.

3.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, és a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

3.11.1. Az egészségfejlesztő iskola ismérvei, melyeknek meg kívánunk felelni

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjával, valamint az iskolaszemélyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidős hasznos eltöltésnek, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programokkal.
- Olyan oktatás-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá -vagy éppen hogyan hátráltathatja - az egészség fejlesztést és a tanulást.

3.11.2. Alapelvek

- A NAT szellemének megfelelő, az egész iskolát átható egészségnevelés szervezetfejlesztéssel érhető el.
- A szervezetfejlesztésben prioritást élvez a lelki egészségvédelem, a mentálhigiéné, melynek tartalma az egyéni és közösségi kapcsolatok erősebbé, fejlettebbé, magasabb szervezetségűvé tétele.
- Az egészségneveléssel összefüggő konkrét feladatok (káros szenvedélyek leküzdése, a helytelen életmód megváltoztatása, illetőleg pozitív és negatív életvezetési ismeretek és tevékenységek) a b) pontban megfogalmazottakkal összefüggésrendszerben, mint okozatok, mint látható tevékenységek értelmeződnek.

3.11.3. Célcsoportok

- A kapcsolatrendszerek formálására irányuló iskolai szintű egészségnevelés elsődleges célcsoportja a tantestület mint egység. Ezzel termelődik meg a lehetőség arra, hogy az egész iskolát jellemző szemléletmód alakuljon ki, a tantestület valamennyi tagja érintettnek, érdekeltnek és felelősnek érezze magát önmaga és a tanulók egészségének a megőrzésében, az egészségfejlesztésben.
- A tanulók, mint célcsoport a szemléletmódból adódó tantárgyi lehetőségek kidolgozásán keresztül válnak a program aktív résztvevőivé. A már működő és/vagy újonnan kidolgozott tantárgyi programok rendelkezésre állnak.
- A szülők a tanárok és gyermekeik közvetítéseivel válnak az iskola egészségnevelési program részesévé: egyrészt szülői értekezleten a program alapelveit ismerhetik meg, másrészt az alapelvek megváltozásához felhasznált tanórai eszközökről tájékozódhatnak a tanároktól és gyermekeiktől.

3.11.4. Az egészségnevelés témakörei

A. SZEMÉLYI HIGIENE

A test tisztántartása, a bőr szerepe

- Szexuálhigiene
- Nemi úton terjedő betegségek
- Családtervezés
- Fogamzásgátlás
- Mentálhigiene, lelki egészségvédelem
- B. EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS
  - Élettani alapegységek (anyagcsere)
  - Elemi anyagok, tápanyagok
  - Energia, tápanyagszükségek
  - Táplálékpiramis
  - Egészséges táplálkozás
  - Helytelen táplálkozási szokások
- C. TÖBB MOZGÁS
  - A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
  - A mozgáshiány okozta problémák, az inaktív életmód következményei
- D. STRESZTŰRÉS, STRESZKEZELÉS
  - A stresszorok jelentősége, hatása az emberi szervezetre
  - A pozitív és negatív hatások feldolgozása, elhárítása
- E. BALESETMEGELŐZÉS
  - Otthoni balesetek, iskolában előforduló balesetek, az utcán és a közösségekben megjelenő veszélyforrások
- F. KIEGYENSÚLYOZOTT SEXUALITÁS
  - Régi és új megfogalmazás
  - Sexualis viselkedés
  - Sexualis és reprodukív jog chartája
  - Biológiai reprodukció, születésszabályozás, terhesség, sexualis felelősség, növekedés, fejlődés
- G. NEM DOHÁNYZÁS
  - A hozzászokás veszélye, akarati tényezők, motiváció, környezetünk iránti felelősségérzet
- H. KEVESEBB ALKOHOLFOGYASZTÁS
  - A szervezet reakciói, szervrendszerek megváltozott működése
  - A személyiség átalakulása, hatása a szűkebb és tágabb társadalmi környezetre
- I. DROGTAGADÁS
  - Dependencia, habituáció, abusus, elvonási tünetek, tolerancia
  - Egyéni és társadalmi problémák
  - Szenvedélybetegségek
- J. IDŐBEN ORVOSHOZ FORDULÁS
  - Preventív szemlélet jelentősége
  - Szűrővizsgálatok fontossága, lényege
- K. EGYÉNI KÖRNYEZET TISZTELET
  - Az ember, mint biotikus tényező
  - Az egészséges ökológia felfogása
- L. KÖRNYEZETVÉDELEM
  - Levegő, víz, talaj tisztasága, hatása az egészségre, tisztaságuk védelme /természeti kincseink védelme, hulladékok, veszélyes anyagok kezelése, környezetbarát termékek előtérbe kerülése, korszerű légszűrő-berendezések/

3.11.5. Rendszeresen megvalósuló környezeti nevelési tevékenységeink

- Terepgyakorlat, kirándulások

- Szaktárgyi keretekben az adott szakterület környezeti neveléshez kapcsolódó aspektusainak a bemutatása
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés
- Országos és regionális tanulmányi verseny szervezése (Less Nándor Földrajzverseny, Bugát Pál Természetismereti Vetélkedő)
- Curie környezetvédelmi és kémiai versenyen való részvétel
- Pályázatok írása a Természet Világa folyóiratba
- Pályázatok írása a Magyar Kémikusok Egyesületéhez környezetvédelmi témákban (pl. víz, konyhakémia, kábítószerek stb.)
- Részvétel diákvegyész napokon környezetkutatási témával
- Üzemlátogatás (vízmű – vízvizsgálatok)
- Szakkörök
- Múzeum, állatkert, nemzeti park, erdei tanösvény, botanikus kert látogatása
- Projektek
- Jeles napok
- Kézműves foglalkozások: egy ünnephez kapcsolódóan
- Iskolánk környezetének szépítése
- Gyűjtőakciók- papírgyűjtés
- Kerékpáros túratábor
- Nyári táborok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

3.11.6. Általános célok, értékek

A környezeti nevelés **alapelvei** közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk meg kell világítanunk. Ez valamennyi tantárgy feladata és a tanórán kívüli területekre is kiterjed:

- a fenntartható fejlődés,
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- biológiai és társadalmi sokféleség

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében segíteni kell a tanulóknál a következő készségek és gondolkodásformák kialakulását, fejlesztését:

- környezettudatos magatartás,
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- természeti és épített környezet szeretete és védelme,
- a sokféleség értéként való elfogadása,
- összefüggések megértése, holisztikus (rendszer-szemléletű) szemlélet
- az élet tisztelete, az értékek védelme,
- az egészséges életmód igénye,

- a munka, a kiemelkedő teljesítmény megbecsülése,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- empátia, tolerancia, kreativitás,
- globális gondolkodásmód,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- helyes fogyasztói szokások,
- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése

3.12. Nemzetiségek kultúrája

Mivel településünkön nem jellemző valamely nemzetiség kulturálisan megragadható jelenléte, a nemzetiségi kultúrával való ismerkedés az arra lehetőséget adó tantárgyak keretében történik (történelem, magyar nyelv, művészetek).

P.h

.....
Miklósvölgyi Miklós
intézményvezető